

ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆ

2006-10

ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆ

2006

ನಿಯಮ ಪಾಲನಾ ಹೇಳಿಕೆ

- ❖ 2006-10 ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿತ್ತೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕಾಯಿದೆ (2002)ರ ಸೆಕ್ಷನ್ 3ಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗಿ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ❖ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 3ಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಎಂಟಿಎಫ್‌ಪಿ ಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮೂಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದು ಅವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಈ ದಾಖಲೆಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತವೆ.
  - (1) ಸರ್ಕಾರದ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು (ಅಧ್ಯಾಯ 1)
  - (2) ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ವಿತ್ತೀಯ ಸೂಚಕಗಳ ಸಾಧನೆಯ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದ ಪರಾಮರ್ಶೆ (ಅಧ್ಯಾಯ 1)
  - (3) ಇತ್ತೀಚಿನ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಒಲವುಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಹೇಳಿಕೆಗಳು (ಅಧ್ಯಾಯ 2 ಮತ್ತು ಪಟ್ಟಿ 2.1)
  - (4) ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಮುಖ ವಿತ್ತೀಯ ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಆದ್ಯತೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ದೃಢತೆಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಅಧ್ಯಾಯ 3 ರಿಂದ 4)
  - (5) ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಚಲನಶೀಲ ಗುರಿಗಳು (ಅಧ್ಯಾಯ 5 ಮತ್ತು 6)
  - (6) ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆ ಮತ್ತು ಉತ್ಪಾದಕತಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಜಸ್ವ ಬಂಡವಾಳದ ಬಳಕೆಯ ಸುಸ್ಥಿರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂದಾಜು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ (ಅಧ್ಯಾಯ 3 ಮತ್ತು 4).

ಪರಿವಿಡಿ

1) ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಹಾದಿ	1
1.2 ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿತ್ತೀಯ ಒತ್ತಡಗಳು	3
1.3 ಕರ್ನಾಟಕ ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪಥ	5
1.4 ರಾಜಸ್ವ ಸುಧಾರಣೆಗಳು	7
1.5 ವೆಚ್ಚ ಸುಧಾರಣೆಗಳು	9
1.6 ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸುಧಾರಣೆಗಳು	11
1.7 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಸುಧಾರಣೆಗಳು	11
1.8 ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿತ್ತೀಯ ಸರಿಕ್ರಮಗಳು	12
1.9 ವಿತ್ತೀಯ ಆಯೋಗಗಳು ಮತ್ತು ವಿತ್ತೀಯ ಸರಿಕ್ರಮಗಳು	13
1.10 ವಿತ್ತೀಯ ಸರಿಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಕ್ರೋಢೀಕರಣದತ್ತ	15
2) ಸ್ಥೂಲ ಆರ್ಥಿಕ ನೋಟ	19
2.2 ನೀತಿ ಪ್ರವೇಶಿಕೆಗಳು	21
3) ರಾಜಸ್ವ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಂದಾಜುಗಳು	23
3.2 ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ	23
3.3 ರಾಜ್ಯ ಅಬಕಾರಿ	26
3.4 ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಾಂಕ	27
3.5 ಮೋಟಾರ್ ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ	29
3.6 ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವ	30
3.7 ರಾಜಸ್ವ ಅಂದಾಜುಗಳು	32
4) ವೆಚ್ಚ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಅಂದಾಜುಗಳು	34
4.2 ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆ : ವೆಚ್ಚ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಒಂದು ಸಾಧನ	35
4.3 ಸಹಾಯಧನ ನಿರ್ವಹಣೆ	36
4.4 ಹೆಚ್ಚು ಆದ್ಯತೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚಗಳು	39
5) ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಸಾಲ ಸುಧಾರಣೆಗಳು	44
5.2 ಖಜಾನೆ ಸುಧಾರಣೆ	44
5.3 ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪುನರ್‌ರಚನೆ	46
5.4 ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆ	48
5.5 ವಿತ್ತೀಯ ನೀತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ	50
6) ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆ 2005-2009	53
6.2 ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು	53
6.3 ವೆಚ್ಚಗಳು	55
6.4 ವಿತ್ತೀಯ ಸೂಚಕಗಳು	56

ವಿತ್ತೀಯ ಅಸಮತೋಲನದಿಂದ ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯತ್ತ

ಭಾರತದ ಸಂವಿಧಾನದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರ ಜೀವನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಣೆಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ರಾಜ್ಯಗಳು ಅಪಾರ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ವಿತ್ತೀಯ ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ಯೋಜಿತ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಭಾರತದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ 1990ಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೆ ಇತ್ತು. ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ 1990ರ ನಂತರ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡು ಬಂತು. ಆರ್ಥಿಕ ಉದಾರೀಕರಣದ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿದವು. ಹಲವಾರು ನೂತನ ಅವಕಾಶಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯಗಳು ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ 1990ರ ನಂತರ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ವೆಚ್ಚಗಳ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾಗತೊಡಗಿತು.

ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಚೈತನ್ಯಗಳು 1997-98 ರಿಂದ 2002-03ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕುಂದುತ್ತಾ ಬಂದವು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಮೊದಲ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವೇತನ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮತ್ತು ದುಬಾರಿ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳು ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರಿದವು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಐದನೇ ವೇತನ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸಿನ ಅನ್ವಯ ಹಲವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಮಾನ ವೇತನ ಶ್ರೇಣಿಯನ್ನು ನೀಡಲು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡವು. ಈ ವೇಳೆಗಾಗಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಇದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೊಡೆತ ನೀಡಿತು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, 90ರ ದಶಕದ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ದರಗಳು ದುಬಾರಿಯಾದವು. ನಂತರದ ಮುಂದಿನ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ಜಾಗತಿಕ ಹಿಂಜರಿತ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಬೀಕರ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕತೆಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಕುಂದುವಂತೆ ಮಾಡಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು

ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಂಡು ಹಾಗೂ ಅನಗತ್ಯ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವ ಬದಲಿಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಎತ್ತುವಳಿ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದವು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ಯೋಜನಾಗಾತ್ರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡವು. ಇದೆಲ್ಲದರ ಅಂತಿಮ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ವಿತ್ತೀಯ ಒತ್ತಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹಿನ್ನಡೆಯಾಯಿತು.

1999ರ ವೇಳೆಗೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ತಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡವು. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ಸುಧಾರಣಾ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮುಂದಾದವು, ಹನ್ನೊಂದನೆ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ ಸಹ ವಿತ್ತೀಯ ಅಸಮತೋಲನ ಸರಿಪಡಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿತು. ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಗುರುತಿಸಬಹುದಾದ ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಯಿತು. ಹನ್ನೊಂದನೆ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ವದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ರಾಜಸ್ವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಶೇ.5ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕೆಂದು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ತಾಕೀತು ಕೂಡ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹನ್ನೊಂದನೆ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣಾ ಸೌಲಭ್ಯದ ನಿಧಿಯನ್ನು ಸಹ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಸೃಷ್ಟಿಸಿತು. ಇದು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಆರಂಭಕ್ಕೆ ನಾಂದಿಯಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ಒಡಂಬಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಹಾದಿಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದವು. ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳು ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡವು. ಇಂತಹ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಸಹ ಒಂದು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿತ್ತೀಯ ಒತ್ತಡ:

ಕರ್ನಾಟಕವೂ ಸಹ 1990ರ ವಿತ್ತೀಯ ಅಸಮತೋಲನದಿಂದ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾಗಿತ್ತು. 1980ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಶಾಲ ಆರ್ಥಿಕ ಮೂಲತತ್ವಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದವು. ರಾಜ್ಯವು ಸದೃಢ ಆರ್ಥಿಕ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕಂಡಿತ್ತು. ಆದರೆ, 1990 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿತ್ತೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಕುಸಿಯುತ್ತ ಬಂದಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ.

1. ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯವು 1990ರ ದಶಕದಲ್ಲಿ 0.91ರ ಸರಾಸರಿ ಬಯಸ್ಸು ಕಂಡಿತು. ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಿಯಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ವಿನಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಇದು

ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಸ್ವ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುಂದಿಸಿದ್ದೇ ಅಲ್ಲದೆ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಯ ಸರಕುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿತು. ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸುವ ಸರಕುಗಳು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ತಳಹದಿ ಕಿರಿದಾಯಿತು.

2. ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿದ್ದ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವಗಳು (ನೀರಿನ ದರ, ಕಿರು ಖನಿಜಗಳ ಮೇಲಿನ ರಾಜಧನ) ಇವುಗಳು ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳ ತನಕ ದರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೇ ಒಳಪಡಲಿಲ್ಲ, ಇದರಿಂದಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವವು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.2.2 ರಿಂದ ಶೇ.1.7ಕ್ಕೆ ಕುಸಿಯಿತು.
3. ಕೇಂದ್ರ ತೆರಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ ಪ್ರಮಾಣವು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇಕಡಾವಾರು ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಶೇ.2.8 ರಿಂದ ಶೇ.2.2ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು.
4. ಒಂದೆಡೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಗಿತಗೊಂಡರೆ, ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಕೇಂದ್ರದ ಐದನೇ ವೇತನ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೂ ಭಾಗಶಃ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚ ಅಧಿಕವಾಯಿತು. 1999-2000ರ ವೇಳೆಗೆ ಪಿಂಚಣಿ ಮತ್ತು ಪಾವತಿಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಒಟ್ಟು ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಶೇ.63 ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬೆಳೆದು ನಿಂತವು. ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಭರಿಸಲು ಎತ್ತುವಳಿ ಹಣವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಸರಿಯಾಗಿ ಗುರಿ ನಿರ್ದೇಶನಗೊಳ್ಳದ ಸಹಾಯಧನಗಳು; ಮಿತಿಮೀರಿದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ವೆಚ್ಚಗಳು, ಜಾಣ್ಮೆಹಿತ ಹೂಡಿಕೆಗಳು, ಪ್ರಗತಿಹಿತ ಆಸ್ತಿಗಳು, ಹಲವಾರು ಹಿತಾಸಕ್ತ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯ ಅನುದಾನಗಳು, ಅವಧಿ ಮೀರಿದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಿಂದಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಯೋಜನಾವೆಚ್ಚ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಚಾಲ್ತಿ ಮತ್ತು ಬಂಡವಾಳ ಖಾತೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಳಿಕೊಳ್ಳಲಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿದವು.

ಇವೆಲ್ಲದರ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿತ್ತೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಳಿಮುಖವಾಗತೊಡಗಿತು. 1995-96 ರಲ್ಲಿ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.0.3 ರಲ್ಲಿದ್ದ ರಾಜ್ಯದ ಉಳಿಕೆ ರಾಜಸ್ವವು 1999-2000ರ ವೇಳೆಗೆ ಶೇ.2.4 ರಷ್ಟು ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆಗೆ ತಲುಪಿತು. 1993-94 ರಲ್ಲಿ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.2.9 ರಷ್ಟಿದ್ದ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯು 1999-2000ರ ವೇಳೆಗೆ ಶೇ.3.4

ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿತು. 1993-94 ರಲ್ಲಿದ್ದ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಶೇ.7.66ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. 1999-01ರ ವೇಳೆಗೆ ರಾಜ್ಯವು ಅಲ್ಪ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ತಲುಪಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಹಣವೇ ಇಲ್ಲದಂತಹ ವಿಷವರ್ತುಲಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯವು ಸಿಲುಕಿಕೊಂಡಿತು.

ರಾಜ್ಯವು ವಿತ್ತೀಯ ಕುಸಿತದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಸಿಲುಕಿದ್ದನ್ನು ಮುಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇದರ ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆಗೆ ಮೊದಲ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ 2000 ದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಶ್ವೇತಪತ್ರವನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿತು. ಇದು ರಾಜ್ಯದ ವಿತ್ತೀಯ ಆರೋಗ್ಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಹಾದಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿತು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆ:

ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ 2000 ದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಿಸಿದ ಶ್ವೇತಪತ್ರವು ರಾಜ್ಯದ ವಿತ್ತೀಯ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಬಿಂಬಿಸಿ ಇದರ ನಿವಾರಣೆಗೆ ತಕ್ಷಣವೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಸರಿಕ್ರಮಗಳ ನಿರ್ಧಾರಣೆಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯವು ಹಲವು ಪದರದ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳ ಚೌಕಟ್ಟನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿತು. ಇದನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಜೊತೆಗೂಡಿಸಿ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಿ ಅತ್ಯಾದ್ಯತೆಯ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬಿಡುಗಡೆಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಕಾರಣವಾಯಿತು. 2001-02 ರಲ್ಲಿ ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಿ 2001-02 ರಿಂದ 2004-05ರ ವರೆಗಿನ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯವು ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಸದೀಯ ಕಾಯಿದೆ ಹಾದಿಯನ್ನು ಸಹ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, 2002 ರಲ್ಲಿ "ಕರ್ನಾಟಕ ವಿತ್ತೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕಾಯಿದೆ" ಯನ್ನು (ಕೆಎಫ್‌ಆರ್‌ಎ) ಜಾರಿ ಮಾಡಿತು. ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ವಿತ್ತೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕಾಯಿದೆಗಳು ಸಾಲ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತವಾಗಿ ರೂಪಿತವಾಗಿದ್ದರೆ ಕರ್ನಾಟಕವು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಸಾಗಿ ವಿತ್ತೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯೆಂದು ಬಾವಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಒತ್ತು ನೀಡಿತು. ಕೆಎಫ್‌ಆರ್‌ಎ ಕಾಯಿದೆಯು ರಾಜ್ಯದ ವಿತ್ತೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ನೋಟದಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ. ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಖಾತರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸಹ ಹೇಳಿದೆ. ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲು ಕೆಲವು

ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಇದು ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. ವಿತ್ತೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸುವ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಕಾಯಿದೆಯು ನಿಗದಿತ ಕಾಲಮಿತಿ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಸಹಾ ನೀಡಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವು ಇಂತಿವೆ.

(1) 2006ರ ಮಾರ್ಚ್ ವೇಳೆಗೆ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಬೇಕು.

(2) 2005-06ರ ವೇಳೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇಕಡಾ 3 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಈ ನಿಗದಿತ ಮೈಲಿಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತಲುಪಲು ಕೆಎಫ್‌ಆರ್‌ಎ ಕಾಯಿದೆಯು, ಹಿಂದಿನ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಮಧ್ಯಮಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತದೆ. ಕೆಎಫ್‌ಆರ್‌ಎ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ವಿತ್ತೀಯ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

(1) ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕ ಆಯವ್ಯಯದ ಜೊತೆಗೆ ತಳುಕು ಹಾಕುವುದು.

(2) ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಮುಂದೆ ಅರ್ಧವಾರ್ಷಿಕ ಪರಿಶೀಲನಾ ವರದಿಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದು.

(3) ಹೊಸ ನೀತಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ವೆಚ್ಚಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ವಿತ್ತೀಯ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

(4) ವೆಚ್ಚಗಳ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಅದರಲ್ಲೂ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವೇತನಗಳು, ಪಿಂಚಣಿಗಳು, ಬಡ್ಡಿಗಳು, ಸಹಾಯಾನುದಾನಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವುದು.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸುರಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಕೃತಿಕ ವಿಕೋಪಗಳಂತಹ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಭರಿಸಲು ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಹಂಚಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯವು ಐದು ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಯೋಜಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರತಂದಿದೆ.

ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಸಾದಿಲ್ವಾರು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಖಾತರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಿತಿ ಕಾಯಿದೆ 1999ನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡುವ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಖಾತರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತೀವರ್ಷ ವಿಧಾನಮಂಡಲದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಈ ಕಾಯಿದೆಯಡಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ನೀಡುವ ಖಾತರಿಯು ಆಯಾ ವರ್ಷದ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟಾರೆ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಶೇ.80 ರಷ್ಟನ್ನು ಮೀರಬಾರದು ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಖಾತರಿ ಬಯಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಶೇ.1 ರಷ್ಟು ಕಮಿಷನ್ ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಇದನ್ನು "ಖಾತರಿ ಮರುಪೂರಣ ನಿಧಿ"ಗೆ ಭರ್ತಿಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಖಾತರಿ ನಿಧಿಯಲ್ಲಿನ ಹಣವನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಸಂಸ್ಥೆ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಲ ಪಾವತಿಗೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರಿ ಖಾತರಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಿತಿ ಕಾಯಿದೆಯು ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಮಿತಿಯನ್ನು ದಾಟುವ ಯಾವುದೇ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಕೆಎಫ್‌ಆರ್‌ಎ ಕಾಯಿದೆಯು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.

2002ರ ನಂತರದ ರಾಜಸ್ವ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚ ಸುಧಾರಣೆಗಳು:

ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿರುವ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು 2002-03 ರಿಂದ 2005-06ರ ವರೆಗಿನ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ತೆರಿಗೆ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಇದು ಹಲವಾರು ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಸರಳೀಕರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಸುಧಾರೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಏಪ್ರಿಲ್ 1, 2005 ರಿಂದ ರಾಜ್ಯವು ವ್ಯಾಟ್ ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆಗೊಂಡಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸದ ಮತ್ತು ಅಕ್ರಮ ಮದ್ಯ ತಯಾರಿಕೆಯಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಭಾರತ ತಯಾರಿಕೆಯ ವಿದೇಶಿ ಮದ್ಯ ಮತ್ತು ರೆಕ್ಲಿಫೈಡ್ ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನ್ನು ಏಕಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಅಳವಡಿಸುವ ಮೂಲಕ ನಿವಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಾರಾಯಿ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ಉದಾರೀಕರಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಸಾರಾಯಿ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಲು ಮೂರನೇ ಏಜೆನ್ಸಿಯನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಆಸ್ತಿ ನೋಂದಣಿ ಮೇಲಿನ ಶುಲ್ಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಆಸ್ತಿ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ

ಹೆಚ್ಚಿನ ದರಗಳ ಶುಲ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ತಗ್ಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೋಂದಣಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಖೋಟಾ ಛಾಪಾ ಕಾಗದಗಳ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ತೆರಿಗೆ ಸೋರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ನೋಂದಣಿಯಲ್ಲಿ ಛಾಪಾ ಕಾಗದದ ಬಳಕೆಯನ್ನೇ ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

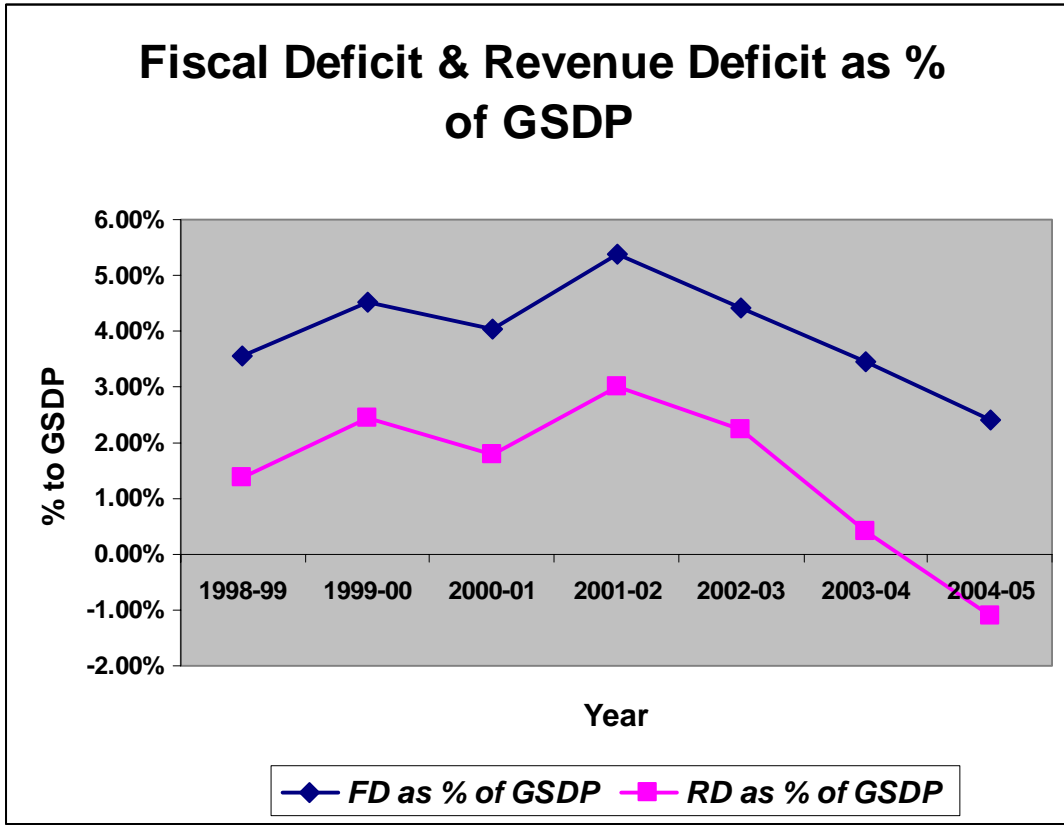
ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಬಾಬಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯವು ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡಿದೆ. ಹಲವಾರು ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ದರಗಳ ನಿಗದಿಗೆ ಆಧಾರ, ಬಳಕೆದಾರರ ಕರಗಳು, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ರಾಜಸ್ವ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ವೆಚ್ಚಗಳ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ವೇತನಗಳು, ಪಿಂಚಣಿ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಳ ಮೇಲಿನ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಹಲವಾರು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ, ಹಲವಾರು ವಿಭಾಗಗಳ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಣಾ ಆಯೋಗವನ್ನು ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪುನರಾವರ್ತಿತವೆಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 7000 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸುವಂತೆ ಆಯೋಗವು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ರಕ್ಷಣೆ ಹೊರತುಪಡಿಸಿದಂತೆ ಉಳಿದ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕಾತಿಗೆ ಮಿತವ್ಯಯ ಆದೇಶಗಳನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದುವರಿದ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಬಿಡಲಾಗಿದೆ. ಹಣದ ಹರಿವಿನ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಇಡೀ ಖಜಾನೆ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ನೆರವಿನೊಂದಿಗೆ "ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ದಾಯಿತ್ವ" ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಆಯವ್ಯಯ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಲವಾರು ಉಪಯುಕ್ತ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಅಧ್ಯಯನವು ಸರ್ಕಾರಿ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಸುಧಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ವರದಿ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನಗಳ ಉತ್ತಮೀಕರಣಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯವು "ವಿತ್ತೀಯ ನೀತಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಕೋಶ"ವನ್ನು ರಚಿಸಿದೆ. ಸಂಪನ್ಮೂಲ ರೂಢಣೆ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಈ ಕೋಶವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕೆ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಯು ಪ್ರಮುಖ ವೆಚ್ಚ ಒತ್ತಡವಾಗಿದೆ. 5643 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಮೊತ್ತದ ಸಾಲವನ್ನು ಅಲ್ಪ ದರದ ಬಡ್ಡಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ 2000 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಉಳಿತಾಯ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಎಫ್‌ಆರ್‌ಎ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.3ಕ್ಕೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಸಾಲದ ಹೊರೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ನೆರವಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣ ಕ್ರಮಗಳು:

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿರುವ ಕ್ರಮಗಳಿಂದಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ 2004-05ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣ ಕ್ರಮಗಳು ಜರುಗಿ ಕೆಎಫ್‌ಆರ್‌ಎ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಎರಡು ವರ್ಷ ಮೊದಲೇ ಫಲಿತಾಂಶ ದೊರೆತಿದೆ. 2004-05ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು 1638 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಉಳಿಕೆ ರಾಜಸ್ವವನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 2004-05ರ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ನಿಗದಿತ ಶೇ.3 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಯ ಪಥವನ್ನು ಚಿತ್ರ 1 ರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಚಿತ್ರ-1

ಇದೇ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ. 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನ ಅಂದಾಜು ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳು 1187 ಕೋಟಿರೂ.ಗಳ ರಾಜಸ್ವ ಉಳಿಕೆ ಸಾಧಿಸಿರುವುದನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತಿವೆ. ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.2.85 ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಜಿಡಿಪಿ ಅನುಪಾತವು ಕುಸಿಯುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಈಗ ಇದು ಶೇ.10.3 ರಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೆ 1999-2000 ದಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹದ ಶೇ.35 ರಷ್ಟಿದ್ದ ವೇತನ ಪಾವತಿಗಳು ಈಗ ಶೇ.21 ಕ್ಕೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಶೇ.11.93 ರಲ್ಲಿದ್ದ ಖಂಚಣಿ ಹೊರೆಗಳು ಈಗ ಶೇ.8.31ಕ್ಕೆ ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ. ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹದ ಶೇ.15.59ಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಳು ಈಗ ಶೇ.13.79ಕ್ಕೆ ನಿಂತಿವೆ.

ವಿತ್ತೀಯ ಸರಿಪಡಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ವೇತನ ಆಯೋಗಗಳು:

ರಾಜ್ಯವು ವಿತ್ತೀಯ ಸರಿಪಡಿಕೆ ಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ತನ್ನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಿಂದಲೇ ಹಣವನ್ನು ಭರಿಸಲು ರಾಜ್ಯವು ಶಕ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ತಲಾವಾರು ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನ ಯೋಜನಾ ವೆಚ್ಚವು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಎರಡನೆಯ ಅತೀ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿದ್ದು, 13555 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಗೆ ಸ್ವಂತ ಸಂಪನ್ಮೂಲದಿಂದ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೊತ್ತವು ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯವು ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಿಸರ್ವ್‌ಬ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಹಣಕಾಸು ಬೆಂಬಲ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವೇತನ, ಪಿಂಚಣಿ ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ವೆಚ್ಚವು ತನ್ನ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಶೇ.41 ರಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಸುಧಾರಿಸಿರುವ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಯವ್ಯಯದ ಹೊರಗಿನ ಎತ್ತುವಳಿಗಳಿಂದ ದೂರವಿಟ್ಟಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಬಂಡವಾಳ ಆಸ್ತಿ ಹೂಡಿಕೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ.

ಇದರಿಂದ ಇತರೆ ಹಲವಾರು ಅನುಕೂಲಗಳು ದೊರೆತಿವೆ. ಹನ್ನೊಂದನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಉತ್ತೇಜನ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಡಿ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆ / ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹ ಇವುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನಾಗಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸವಲತ್ತು ಪಡೆಯುವ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಗುರುತಿನ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಶೇ.5 ರಷ್ಟು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತದ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆ ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನಿಗದಿತ ಒಡಂಬಡಿಕೆಗೆ ಸಹಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಒಡಂಬಡಿಕೆಯ ಗುರಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಿಗದಿತ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಉತ್ತೇಜನ ಧನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪ್ರತಿ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ಕೇಂದ್ರವು ಇದಕ್ಕೇ ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವ ನಿಧಿಯಿಂದ ಉತ್ತೇಜನ ಹಣವನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆ / ರಾಜಸ್ವ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಷಿಕ ಶೇ.5ರ ಕಡಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ ಕೆಲವೇ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಕೂಡ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 2000-01

ರಿಂದ 2005-06ರ ವರೆಗಿನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ರಾಜ್ಯವು 286.15 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಉತ್ತೇಜನ ಹಣವನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದಿದೆ. ಹನ್ನೊಂದನೆ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ರೂಪಿಸಿದ ವಿಧಾನದಿಂದ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆತರೂ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಫಲಿಸಲಿಲ್ಲ. ಹನ್ನೆರಡನೆ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ಎರಡು ಸಾಲ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ.

ಮೊದಲನೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವಾಗಿ, ಹನ್ನೆರಡನೆ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗವು ನೀಡಿರುವ ವಿಶಾಲ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಸೂತ್ರಗಳನ್ವಯ ವಿತ್ತೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೇಂದ್ರದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ ಮರು ಪಾವತಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಎರಡನೆ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮವೆಂದರೆ, ವಿತ್ತೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವಂತೆ ತನ್ನ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆ ಸಾಲಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೇಂದ್ರ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿಯನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ.

ಈ ಎರಡೂ ಶಿಫಾರಸ್ಸುಗಳು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿವೆ. ರಾಜ್ಯವು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿತ್ತೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು 2000 ದಲ್ಲಿಯೇ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. 2004-05ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೇ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.3 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣಕ್ಕೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಈ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಯ ಪರಿಣಾಮದಿಂದಾಗಿ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 304 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸಾಲ ಪಾವತಿ ಮರು ನಿಗದಿ ಸೌಲಭ್ಯವು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೊರೆತಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಪಾವತಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ 358.33 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಸಾಲ ಮನ್ನಾಗೊಂಡಿದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮಳೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. 2002-04ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿನ ಸತತ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಬರಗಾಲದ ನಂತರ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮೃದ್ಧ ಮಳೆಯಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರತಿಫಲವಾಗಿ ಕೃಷಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಜಲಾವೃತವಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ 2002-04ಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ದಾಸ್ತಾನು ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲೂ ಕೃಷಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಿತ್ತು. ಜಲಾಶಯಗಳು ತುಂಬಿದ್ದವು. ಉತ್ತಮ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿ 2004-05 ಮತ್ತು 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ (ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ) ವನ್ನು ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ ಸುಧಾರಣೆಯ ಫಲವಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಗತಿ ದಾಖಲಾಗಿತ್ತು. 2004-05ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಗತಿಯು ಶೇಕಡಾ 10.2ಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿತ್ತು. ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ವೃದ್ಧಿಯು ಸರಾಸರಿ ಶೇಕಡಾ 7.5 ರಷ್ಟಿತ್ತು. 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವೃದ್ಧಿ ದರವು ಶೇಕಡಾ 8.7 ರಷ್ಟಿರಲಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯದ ಕೊಡುಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಟಿತವಾಗಿದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಯಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಲಿದೆ. 2006ರ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಆದ ಅತಿವೃಷ್ಟಿ ಫಲವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ನಾಶವಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೂ 2005ನೇ ಸಾಲಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಒಟ್ಟು ಅಂದಾಜು 2005-06ನೇ ಸಾಲಿಗಾಗಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿರುವ ಶೇ.8.1 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿರಲಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೃಷಿ, ಅರಣ್ಯ, ಮೀನುಗಾರಿಕೆ, ಗಣಿಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿಗೆ ಶೇಕಡ 6.4 ರಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ದ್ವಿತೀಯ ವಲಯ ಮತ್ತು ತೃತೀಯ ವಲಯಗಳ ಒಟ್ಟಾರೆ ವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲೂ ಏರುಮುಖವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಿವೆ ಎಂದೇ ಊಹಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಪಟ್ಟಿ-2

ವಲಯ ಆಧಾರಿತ ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ವೃದ್ಧಿ (ಶೇಕಡಾವಾರು)

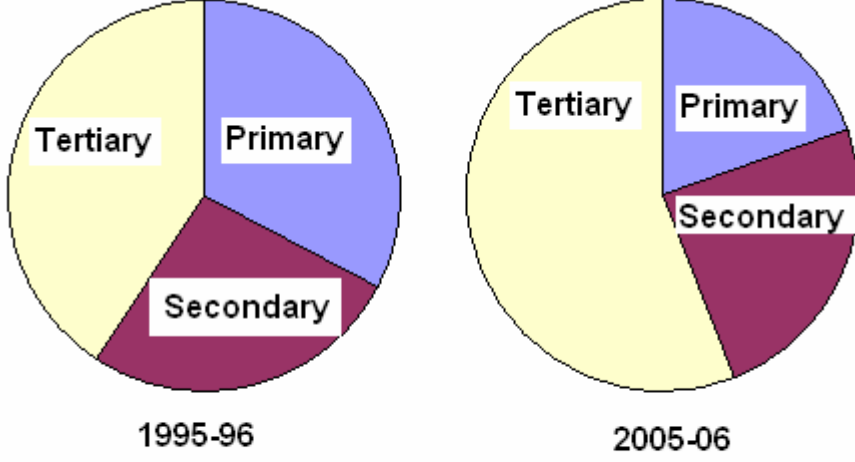
ವಲಯ	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06
ಪ್ರಾಥಮಿಕ	- 7.20%	- 13.60	14.60%	6.40%
ದ್ವಿತೀಯ	6.90%	9.10%	4.80	5.60%
ತೃತೀಯ	9.10	10.80%	11.70	11.20
ಒಟ್ಟು	4.30%	4.80%	10.20	8.70%

ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಯೋಜನೆ:

ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕದ ಕರ್ನಾಟಕದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿ ಹಿನ್ನೆಡೆ ದಾಖಲಿಸಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಚಿತ್ರ-1 ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರಣ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯದಿಂದ ದೊರೆತ ಕೊಡುಗೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ 32.90% (1995-96) ರಿಂದ 19.80% (2005-06) ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಗೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಎರಡನೇ ವಲಯವನ್ನು ಮೀರಿಸಿ ತೃತೀಯ ವಲಯವು ವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಿರುವುದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಚಿತ್ರಣವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಂಡಿರುವ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬದಲಾವಣೆಯ ಒಟ್ಟು ಪರಿಣಾಮವು ನಮ್ಮ ದುರ್ಬಲವರ್ಗದ ಜನರ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ಚಿತ್ರ-1

Decadal Change in the composition of Karnataka economy (in %)

ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿನ ಸಂಯೋಜನೆಯ ದಶಕದ ಬದಲಾವಣೆ (ಶೇಕಡಾವಾರು)

ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಆದಾಯಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ 18 ರಷ್ಟು ಕೊಡುಗೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಲಯದಿಂದ ದಾಖಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಉತ್ಪಾದನಾ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ವೃದ್ಧಿಯ ಫಲವಾಗಿ ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ (ಕೈಗಾರಿಕಾ) ಸ್ಥಿರವೆನಿಸಿದ ವೃದ್ಧಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಎಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್, ಆಟೋಮೊಬೈಲ್, ಆಹಾರ ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಜವಳಿ ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಉಡುಪು, ತೈಲ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಹಾಗೂ ಫಾರ್ಮಾಸಿಟಿಕಲ್, ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಉಕ್ಕು ಮತ್ತು ಸಿಮೆಂಟ್, ಪೆಟ್ರೋಕೆಮಿಕಲ್ಸ್, ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಗಳಿವೆ. ಕೈಗಾರಿಕರಣದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಗತಿಯ ಹೊಸ ಕಿರಣದ ಫಲವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರವು, "ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿ-2006" ಅನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಹೂಡಿಕೆದಾರರು ಬಂಡವಾಳ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ಮನಗೊಂಡಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ ತೃತೀಯ ವಲಯದಿಂದ ಅಪಾರ ಕೊಡುಗೆ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಅನುಕೂಲ ಹವಾಮಾನ, ನುರಿತ/ಕೌಶಲ್ಯಯುತ ಕಾರ್ಯಪಡೆ, ಮಹಾನಗರಗಳ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದ ಫಲವಾಗಿ ತೃತೀಯ ವಲಯದಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿಯನ್ನು ವಿಶ್ವ

ನಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ "ಸಿಲಿಕಾನ್ ಕಣಿವೆ" ಎಂದೇ ಗುರುತಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಹಾಗೂ ಜೈವಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಐಟಿ & ಬಿಟಿ ನೀತಿಯ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯವು ಇವುಗಳ ಏಳಿಗೆಗೆ ಗಣನೀಯವಾಗಿ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿದೆ.

ವಿಶ್ವದರ್ಜೆಯ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಥಮ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರ್‌ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ, ಮೆಟ್ರೋ ರೈಲು ಯೋಜನೆ, ರಾಜ್ಯ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಐಟಿ ಪಾರ್ಕ್‌ಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ, ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ನೆರವಿನ ಕೆಎಸ್‌ಎಚ್‌ಐಪಿ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಕೆಆರ್‌ಡಿಸಿಎಲ್ ಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುತ್ತಿರುವುದು; ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಯೋಜನೆಗಳೇ ಆಗಿವೆ. ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳು, ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯುತ್‌ನ್ನು ಸಮರ್ಪಕ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿತರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಂಶವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಗುರುತಿಸಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಬೃಹತ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮರುಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವೊಂದು ಮೂಲ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಈ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥನೀಯ ವಿತರಣೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ದರದ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕಾಳಜಿಗಳು:

ಇವುಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಇತರ ವಲಯಗಳ ಮೇಲೂ ಕಾಳಜಿ ತೋರುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ದ್ವಿತೀಯ ಹಾಗೂ ತೃತೀಯ ವಲಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಅವಲಂಬಿಯಾಗಿರುತ್ತಿರುವ ಜನವರ್ಗದ ಪ್ರಮಾಣ ದಿನದಿಂದ ದಿನಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೂ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯದ ಮೇಲಿನ ಅವಲಂಬನೆಯೂ ಅಧಿಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 60% ರಷ್ಟು ಜನವರ್ಗ ಅವಲಂಬಿಯಾಗಿದೆ. ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗದ ಅಂದಾಜಿನಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. 1999-2000 ದಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ಮಟ್ಟ ಶೇಕಡಾ 20 ರಷ್ಟಿತ್ತು (55ನೇ ಸುತ್ತಿನ ಎನ್‌ಎಸ್‌ಎಸ್

ಅಂಕಿ-ಅಂಶದ ಅನ್ವಯ) ಈ ಮಟ್ಟ 2007ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 7.85ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಗೊಂಡಿದೆ. ಕೃಷಿ ಕಾರ್ಮಿಕ ಆಧಾರಿತ ಕುಟುಂಬಗಳೇ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಬಡತನದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿವೆ. 1993-94 ರಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ದಿನಗೂಲಿಯನ್ನು ಮೂಲವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಪುರುಷರ ದಿನಗೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 42 ರಷ್ಟು ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರ ದಿನಗೂಲಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 30 ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆಗೊಂಡಿದೆ. ಆದರೂ ಇದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ಏರಿಕೆಯಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ವಿವಿಧ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನೀಡುವ ದಿನಗೂಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ದಿನಗೂಲಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ದಿನಗೂಲಿಗಳ ಆದಾಯಗಳಿಕೆಯ ಅವಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡತನದ ಸಮಸ್ಯೆ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೆ ಬಹುಮುಖ ರೀತಿಯ ಮಾರ್ಗ ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಲಯದ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಲೇಬೇಕು. ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ತೊಡಗಿಸುವುದನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಬೇಕು. ದ್ವಿತೀಯ ಹಾಗೂ ತೃತೀಯ ವಲಯದಲ್ಲೂ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಆ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ನೇರ ಹೂಡಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಅವುಗಳ ಸಮರ್ಥ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗುವಂತೆಯೂ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಬಡತನದೊಂದಿಗೇ ಸಮೀಕರಣಗೊಂಡಂತಿರುವ ಶಿಶು ಮರಣ ಸಂಖ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಬಾಣಂತಿಯರ ಮರಣ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲೂ ಇಳಿಕೆ ಮಾಡಲು ಶ್ರಮಿಸಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಏಕ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ಪ್ರಾದೇಶಿಕವಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಅಸಮತೋಲನದ ಬಗ್ಗೆ ದಿವಂಗತ ಡಾ. ನಂಜುಂಡಪ್ಪ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಒಂದು ದಶಕದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಗಾಧ ಎನ್ನುವಂಥಹ ವೃದ್ಧಿಕಂಡಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಇತರ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಕೈಜೋಡಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೈಲು ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಗೆ

ಸೇರ್ಪಡೆಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಎಂದು ಹಣೆಪಟ್ಟಿಹೊತ್ತಿರುವ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ನೇರ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಿ ಅಲ್ಲಿನ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸತ್ವಶಾಲಿಯಾಗಿವೆ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮಧ್ಯಮ ಅವಧಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೆಲವು ವಲಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. 2006ರ ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಿನಿಂದ ದೇಶದ ಹಣದುಬ್ಬರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಕಠಿಣತೆಯುಂಟಾಗಿದೆ.. ಇವೆರಡೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಎರಡೂ ವಲಯದ ಪ್ರಗತಿಯು ಉತ್ತಮವೇ ಆಗಿರಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಿ ಇವುಗಳ ವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸುವಾಗ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಜಾಗೃತಿ ವಹಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವಿತ್ತೀಯ ನೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮಗಳು

ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಜೆಟ್ ಅನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಾಗ ವಾಸ್ತವಿಕ ಮತ್ತು ಮಾದರಿಯುತವಾಗಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಒಲವು ತೋರುತ್ತಿರುವುದು ವಿತ್ತೀಯ ತಿದ್ದುಪಡಿಕೆಯ ಫಲಿತಾಂಶದ ಫಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದಾಯ ಮೂಲ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮುನ್ನೋಟವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡಿದರ ಫಲಶ್ರುತಿ ಎನ್ನಲುಬಹುದು. "ರಾಜ್ಯಗಳ ವಿತ್ತೀಯ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು" ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸುಸ್ಥಿರ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಮೂಲಮಂತ್ರ. ರಾಜ್ಯದ ವಿತ್ತೀಯ ನೀತಿಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಕೆಎಫ್‌ಆರ್‌ಎ ಕಾಯಿದೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿಯ ವಿತ್ತೀಯ ನೀತಿಗಳು ಆದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ ಮಿತಿಯೊಳಗೇ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡುವಂತಿರುತ್ತವೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಋಣಭಾರವನ್ನು ಮಿತಿಯಲ್ಲೇ ಇಟ್ಟು ಅದು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯ ಪೈಕಿ ಶೇ.3 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂಬರುವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.3ಕ್ಕೆ ಮಿತಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಖಾಸಗಿ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶಗಳು

ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ವಿತ್ತೀಯ ನೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಿಕೆಗಳು ಮೂಲಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಎಲ್ಲ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ನೀಡುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಸರ್ಕಾರವು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ವಿಧಿಸುವಾಗ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಸ್ಥಿರತೆ ಹಾಗೂ ಋಣಾತ್ಮಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಖಾತ್ರಿ ಹೊಂದಿರಬೇಕು. 2005ರ ಏಪ್ರಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯು ವ್ಯಾಪಾರಿ ವಸ್ತುಗಳ ತೆರಿಗೆ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿಯೇ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿತ್ತು. ಸ್ಟಾಂಪ್ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಲು ಚಾಲನೆ ನೀಡಿರುವುದು ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಶೇ.5 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯದ ಮೂಲಗಳಿಂದಲೂ ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖಾತರಿ ಕಾಯಿದೆ 1999ರ ಅನ್ವಯ ಆ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಖಾತ್ರಿ ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆಯನ್ನು ಕಾಯಿದೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಸಾಲವನ್ನು ಉತ್ಪಾದನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳಿಗಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಚಾಲ್ತಿ ವೆಚ್ಚದ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಕೂಡದು.

ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿರುವ "ಆಪತ್ತ" ನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಗಬೇಕು. ಆಸ್ತಿ ನಿವಾರಣಗಳ ಮೂಲಕ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಬೇಕು. ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಸೇವೆಗಳ ರಚನೆಗೆ ಮುಂದಾಗಬೇಕು. ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿದರದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಸಾಲವನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ರೈತರ ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚದ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಮುಂದಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಬೆಲೆ ಕುಸಿತ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಸಿತವಾಗದಂತೆ ರೈತರನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಬೆಲೆ ವಿಮೆಯಂಥ ಯುಕ್ತಿಯತವಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.

ಆರೋಗ್ಯ, ಶಿಕ್ಷಣ, ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು, ವಿದ್ಯುತ್, ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಗಳೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸರ್ಕಾರ ನೇರವಾಗಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೂ ಹಲವಾರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ. ಇವುಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ ಸರಕುಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ದುಬಾರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದ ಬೆಂಗಳೂರು ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಎನ್‌ಡಬ್ಲ್ಯೂಕೆಆರ್‌ಡಿಸಿ (ವಾಯುವ್ಯ) ಮತ್ತು ಎನ್‌ಇಕೆಆರ್‌ಡಿಸಿ (ಈಶಾನ್ಯ) ಸಾರಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಾಧನೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ. ಬೆಸ್ಕಾಂ (BEScom) ಸಹ ಪ್ರಗತಿ ತೋರಿದೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ವಲಯದ ಇತರ ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ ಇದೇ ಮಟ್ಟದ ಸಾಧನೆ ದಾಖಲಾಗಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ತಿದ್ದಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

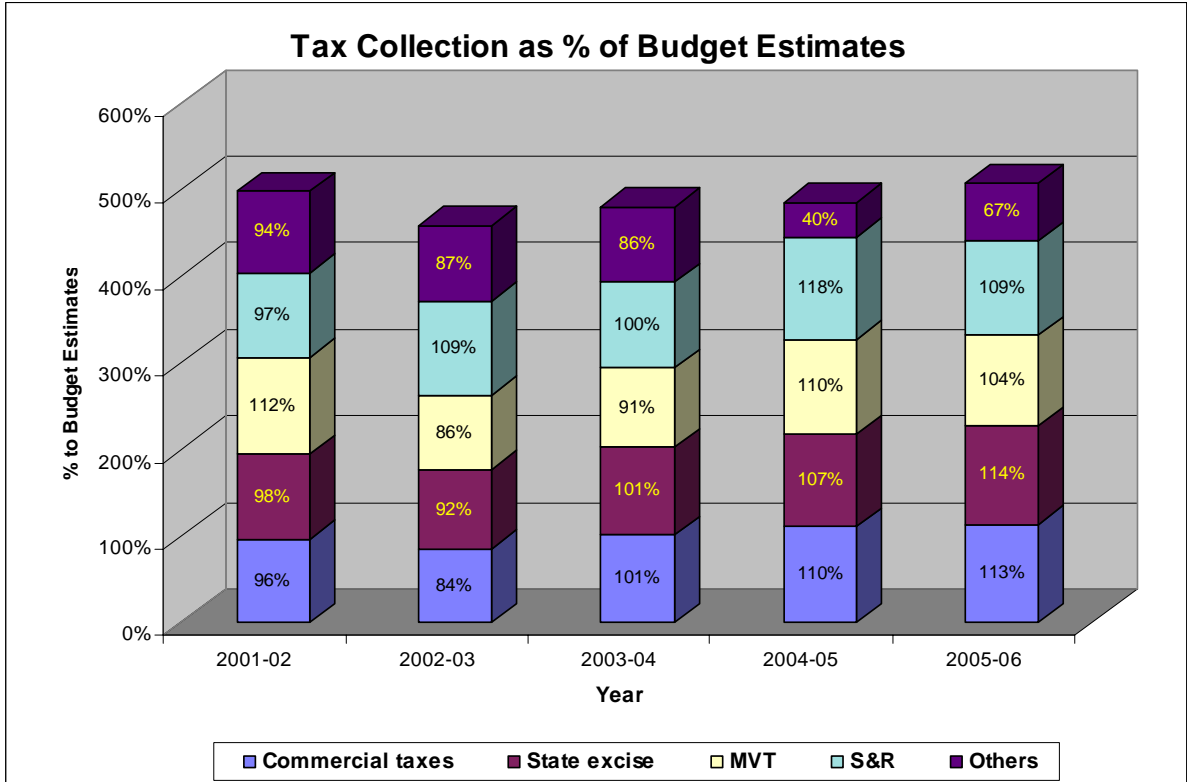
ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಸ್ವಗಳು ಮತ್ತು ತೆರಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ:

ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ರಾಜಸ್ವದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ಸಂಪನ್ಮೂಲದಿಂದಲೇ ಕ್ರೋಢೀಕೃತವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಹಿಂದಿನ ತನ್ನದೇ ರಾಜಸ್ವ ವರಮಾನದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಶೇ66.36 ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ, ಶೇ11.6 ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯೇತರ ವರಮಾನದಿಂದ, ಶೇ14.36 ರಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ತೆರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗುವ ರಾಜ್ಯದ ಪಾಲಿನಿಂದ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಶೇ7.84 ರಷ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುದಾನದಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. 2000-01ನೇ ಸಾಲಿನಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ರಾಜಸ್ವ ವರಮಾನ ಶೇ18.45ರಷ್ಟು ಅಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಕಂಡಿದೆ. ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಜೊತೆಗೆ ಹಿಂದಿನ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಂಡ ಅನೇಕ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳೂ ಕಾರಣವಾಗಿವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಶೇ.63.56 ರಷ್ಟು ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಬಂದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಅಬಕಾರಿ ಸುಂಕವು ಶೇ.17.29 ರಷ್ಟು ವರಮಾನ ನೀಡುತ್ತದೆ. ವಾಹನ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಶೇ5.9 ರಷ್ಟು ಬಂದರೆ ಸ್ಟಾಂಪ್ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿಯಿಂದ ಶೇ.12.02 ರಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಇತರ ತೆರಿಗೆಗಳು ಉದಾ: ಭೂ ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ತೆರಿಗೆಯು ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲಕ್ಕೆ ಶೇ.1.21 ರಷ್ಟು ಪಾಲನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತದೆ.

ಪಟ್ಟಿ-3.1

ಮುಂಗಡ ಅಂದಾಜುಗಳ ಶೇಕಡವಾರು ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ

	2001-02	2002-03	2003-04	2004-05	2005-06
ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ	96%	84%	101%	110%	113%
ರಾಜ್ಯ ಅಬಕಾರಿ	98%	92%	101%	107%	114%
ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ	112%	86%	91%	110%	104%
ಸ್ವಾಂಪ್ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ	97%	109%	100%	118%	109%
ಇತರೆ	94%	87%	86%	40%	67%
ಸರಾಸರಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ದರ	97%	88%	100%	109%	106%

ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ:

ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಎಟಿಎಫ್, ಡೀಸೆಲ್ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬು ಹೊರತುಪಡಿಸಿದಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ವಸ್ತುಗಳಿಗೂ ರಾಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ 1.4.2005 ರಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಸಬಲೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ ದುಪ್ಪಟ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಪದ್ಧತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನಗೊಳಿಸಿದೆ. ಎರಡು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಹಿವಾಟು ನಡೆಸುವ ಎಲ್ಲ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರನ್ನು ತೆರಿಗೆ ಜಾಲಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ, ಸರಳೀಕರಣದ ಅಗತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹದಿನೈದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ವಹಿವಾಟು ಇರುವ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥರಿಗೆ ಒಂದು ಸಂಯೋಜಿತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಫ್ತುವಹಿವಾಟು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿರಲು ಏಕರೂಪದ ನ್ಯಾಸಕ್ತನುಗುಣವಾಗಿ ರಫ್ತುಗಳಿಗೆ ಶೂನ್ಯ ತೆರಿಗೆ ದರ ವಿಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯವು ತೆರಿಗೆಯ ಕಾನೂನು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿರುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುವಂತೆ ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸಹ ಪುನರ್ರಚಿಸಿದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಪಾವತಿಸಿದ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತಾಳೆ ಹಾಕಲು ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳು ವ್ಯಾಟ್ ಕಾನೂನಿಗೆ ಒಳಪಡುವಂತೆ ವ್ಯಾಟ್ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯ ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟಿದೆ.

ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರ ಉನ್ನತಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯ ಬಲವಾದ ಅಸ್ತಿಭಾರದ ಮೇಲೆ ದೃಢವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವವರೆಗೆ ಕೆಲವು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ನಷ್ಟವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಪರಿಹಾರ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.100 ರಷ್ಟು ನಷ್ಟವನ್ನು ಪರಿಹಾರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಡಬೇಕಿತ್ತು. 2006-07ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶೇ.75 ರಷ್ಟು ನಷ್ಟವನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಡಬೇಕಿರುತ್ತದೆ. 2007-08ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ತುಂಬಿಕೊಡಬೇಕಾದ ನಷ್ಟದ ಪರಿಹಾರ ಶೇ.50ಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯಗಳು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯ ಆಧಾರವನ್ನು ವಿಸ್ತೃತಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತವೆಂದು

ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗಿದ್ದು 2007-08ನೇ ಸಾಲಿನ ನಂತರ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ತರುವುದರಿಂದ ವಸ್ತುಗಳ ಮಾರಾಟದ ಮೇಲೆ ದೊರೆಯುವ ಸರಾಸರಿ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣವು ಶೇ.17.3 ರಿಂದ ಶೇ.12.5 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಿತು. ಈ ಬಗೆಯ ಸ್ಥಿತ್ಯಂತರದಿಂದ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ರೂ.2050 ಕೋಟಿ ನಷ್ಟವುಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ಜಾರಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಂದ ಪರಿಹಾರ ಧನ ರೂ.1038.98 ಕೋಟಿಗಳಾಗಿವೆ.

ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲಿನ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಸಚಿವರ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದ ಸಮಿತಿಯು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ ದರಗಳನ್ನೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದೆ. ಬೀಜಗಳು, ಅವಲಕ್ಕಿ, ಮಂತಕ್ಕಿ, ಹಪ್ಪಳ, ಬ್ರಾಂಡೆಡ್ ಬನ್ ಮತ್ತು ಬ್ರೆಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಭತ್ತ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿ, ಗೋಧಿ ಮತ್ತು ಬೇಳೆಕಾಳುಗಳ ಮೇಲಿನ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ಅವಧಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಚಹಾದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ.12.5 ರಿಂದ ಶೇ.4 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ. 16.9.2005 ರಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ರಾಜ್ಯವು ಕಾಫಿಪುಡಿ, ಒಣದ್ರಾಕ್ಷಿ, ಸೀಗೆಕಾಯಿ ಮತ್ತು ಸೀಗೆಕಾಯಿಪುಡಿಯ ಮೇಲಿನ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ.12.5 ರಿಂದ ಶೇ.4ಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಮಂಜುಗಡ್ಡೆ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಶೇ.4 ರಿಂದ ಶೇ. ಶೂನ್ಯಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದೆ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾದ ತೆರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕಗಳು ಹಾಗೂ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಮುಂದೂಡಿಕೆಗಳಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಮರುಪಾವತಿಸಲು ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದ ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿಸಲು ತಡೆಯಾಜ್ಞೆಯಿದ್ದರೂ ಆ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದಂಥ ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನೂ ಪಾವತಿಸುವ ಸುಧಾರಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಯಿತು. ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಮುಂದೆ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಲು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು 120 ದಿನಗಳಿಂದ 180 ದಿನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ ದರವನ್ನು ಶೇ.24 ರಿಂದ ಶೇ.15ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

2006-07ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾದ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹ ಮೊತ್ತ ರೂ.6478.37 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿದ್ದು ಪ್ರಸ್ತುತ ವರ್ಷದ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆ ಜಾರಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ರೂ.2050 ಕೋಟಿಗಳಿಗೆ ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ

ರಾಜ್ಯವು ಹೊಸ ಮಾರಾಟಗಾರರನ್ನು ನೋಂದಾಯಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಗುರಿಯಾಗಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಶಾಲ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯಡಿಯಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಜಾಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಅನುಸರಣೆ ಮತ್ತು ವರದಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯ ವಿವರಗಳ ವರದಿಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆಯ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕ್ಷಿಪ್ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಮಾಹಿತಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಮೂಲಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಉನ್ನತೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರ ಮತ್ತು ಗಣಕೀಕರಣ ಮಾಡಿದ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಫ್‌ಪಿಎಸಿ ಒಂದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರವಹಿಸಲಿದೆ.

ಹೀಗಾಗಿ ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸುಧಾರಣಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾಹಿತಿಯ ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಸಂಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮೂಲಕ ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿವರಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ, ತೆರಿಗೆ ತಪಾಸಣೆಗೆ ಬಳಸುವ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕವೂ ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಬಲಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ:

ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಪೆಟ್ರೋಲ್, ಎಟಿಫ್, ಡೀಸೆಲ್ ಮತ್ತು ಕಬ್ಬು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಸರಕುಗಳ ಮೇಲಿನ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಬಾಕಿಯನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ಹಾಗೂ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿನ ಬಾಕಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಘೋಷಿಸಿದ್ದ ಒಂದು ಬಾರಿಯ ತೆರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಯೋಜನೆಯಾದ ಕರಸಮಾಧಾನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರೆಸಲಾಗಿದೆ. ಬಾಕಿ ಪ್ರಕರಣಗಳಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಂಡ ಪ್ರಕರಣವೆಂದು ಘೋಷಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೇ 2006 ರಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯಡಿಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಇತ್ಯರ್ಥದ ನಂತರ

ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯು ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ನೀಡಲು ಮುಕ್ತರಿರುತ್ತಾರೆ.

ರಾಜ್ಯ ಅಬಕಾರಿ:

ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಅಬಕಾರಿಯು ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು ಕಾರಣ. ಒಂದು ಸಾರಾಯಿ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಂದ ಬದಲಾವಣೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ಕ್ರಮಗಳ ಜಾರಿ. ರಾಜ್ಯದ ಅಬಕಾರಿ ಸಂಗ್ರಹವು ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದ ಗುರಿಯನ್ನು ಮೀರಿದೆ. 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಗುರಿಯಾದ 2998 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ವಾಸ್ತವ ಅಬಕಾರಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು 3414 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿದೆ. 2005-06 ರಲ್ಲಿನ ಈ ರೀತಿಯ ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶಕ್ಕೆ ಭಾರತೀಯ ತಯಾರಿಕೆಯ ಮದ್ಯ (ಐಎಂಎಲ್)ದ ಕಾಲುವೇಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೆಕ್ಕೆಪೈಡ್ ಸ್ಪಿರ್ಟ್‌ನ ಜಾಲವನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದು ಮತ್ತು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮಗಳ ಜಾರಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಕಾರಣಗಳು. ಆದರೆ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಅಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಂತರ, ಅದು ದೃಢವಾಗಲಿದ್ದು, ಮುನ್ನೋಟದಲ್ಲಿ ಅದರ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಕೆಎಸ್‌ಬಿಸಿಎಲ್ ಮೂಲಕ ಐ.ಎಂ.ಎಲ್‌ನ ಕಾಲುವೇಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದುದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಐಎಂಎಲ್‌ನ ವಿತರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳ ಪಾತ್ರವು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಮದ್ಯ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರದಾರರನ್ನು ರದ್ದುಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಚಿಲ್ಲರೆ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೆಎಸ್‌ಬಿಸಿಎಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಯು ನೇರವಾಗಿಯೇ ಮದ್ಯ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ ಮಂಡಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಗಟು ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದ ಶೇ.5ರ ಮಾರಾಟ ಬಾಬು ಹಣವು ವಾರ್ಷಿಕ (ಸುಮಾರು ರೂ.125 ಕೋಟಿ) ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಳಿದಂತಾಯಿತು. ಈ ಕ್ರಮದಿಂದ ಇದರ ಚೊತೆಗೆ ಸುಂಕ ವಂಚಿಸಿ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಮದ್ಯದ ಮಾರಾಟದಲ್ಲಿ ಸಹ ಇಳಿಮುಖವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮುದ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ:

ಹಿಂದಿನ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮುದ್ರಾಂಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕದಲ್ಲಿನ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಅಧಿಕ ತೆರಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವತ್ತ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿ ಆಸ್ತಿಯ

ಅಪಮೌಲ್ಯದ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತೆರಿಗೆ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಧಿಕ ಮುದ್ರಾಂಕ ದರವು ನೋಂದಣಿಯನ್ನು ನಿರುತ್ಸಾಹಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡ ಸರ್ಕಾರವು ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಸುವ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾ ಬಂತು. ಇದು ಉತ್ತಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಒದಗಿಸಿತು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಆಸ್ತಿಯ ಅಪಮೌಲ್ಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ತೆರಿಗೆಗಳ್ಳತನವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ವಾಸ್ತವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ದರಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಸ್ತಿಯ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಮಾರ್ಗಸೂಚಿ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಆಸ್ತಿಗಳ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಬೆಲೆಯ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಯಿತು. ಈ ಪರಿಷ್ಕರಣಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಗಳ ವಿಸ್ತೃತ ಮಾಹಿತಿ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವಿವರಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಅಂತರ್ ಜಾಲದಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾಗಿದೆ. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನೋಂದಣಿ ವಿಧಾನವು ನಾಗರಿಕ ಸ್ನೇಹಿಯಾಗಿದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕೃತ ನೋಂದಣಿ ಪದ್ಧತಿಯಾದ "ಕಾವೇರಿ" ಮೂಲಕ ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ನೋಂದಣಿ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನವ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕದ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯು 2180 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿದ್ದು ಇದು ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜಿಗಿಂತ 193 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.

ಮ್ಯುಚುವೆಲ್ ನಿಧಿಯಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಹಣವನ್ನು ಭೂಮಿ ಆಸ್ತಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹೂಡಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಸಮ್ಮತಿ ನೀಡಿದ ಇತ್ತೀಚಿನ ನಿರ್ಧಾರದಿಂದಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕದ ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. 2006ರ ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಾಂಕ ಶುಲ್ಕದ ಜೊತೆಗೆ ಭೋಗ್ಯದ ಆಸ್ತಿಯ ಮೇಲಿನ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಿದ್ದು ಇದೂ ಸಹ ಆಶಾವಾದ ಮೂಡಿಸಿದೆ.

ನೋಂದಣಿಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಹೆಜ್ಜೆಯೆಂದರೆ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಿಗದಿತ ಸ್ಥಳವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ನೋಂದಣಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ "ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನೋಂದಣಿ" ಮಾಡುವ ಪದ್ಧತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಹಂಚಿಕೆ ಜಾಲದ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಮಾಹಿತಿ ಭಂಡಾರ ಹಾಗೂ ಕಾನೂನು ಚೌಕಟ್ಟು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಉದ್ದೇಶಿತ ಈ ಬೃಹತ್ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಆರಂಭಕ್ಕೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುವುದು. ಋಣಭಾರ ಪತ್ರಗಳ ಗಣಕೀಕರಣ ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ಸುಧಾರಣೆ

ಕ್ರಮವಾಗಿದ್ದು ನಿಗದಿತ ಕಾಲಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿನ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 5 ರಷ್ಟು ಕಡಿತವನ್ನು ತರುವತ್ತ ಹಾಗೂ "ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನೋಂದಣಿ" ಮತ್ತು ಮುದ್ರಿತ ನೋಂದಣಿ ಪತ್ರಗಳಿಂದ ವಿಮುಕ್ತಿ ಪಡೆಯುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶಿತಗೊಳ್ಳಲಿವೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ "ಶೀರ್ಷಿಕೆ ವಿಮೆ" ಜಾರಿಯ ಮೂಲಕ ಆಸ್ತಿ ಖರೀದಿದಾರರನ್ನು ಖೋಟಾ ದಾಖಲೆಗಳಿಂದ ಸಂರಕ್ಷಿಸುವ ಯೋಜನೆ ಜಾಲನೆಗೊಳ್ಳಲಿದೆ.

ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ:

ರಾಜ್ಯದ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವೊಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಾವು ತಲುಪಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುರಿಗಳ ಈಡೇರಿಕೆಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಪಾವತಿ ಕಡಿತಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಕಡಿವಾಣ ಹಾಕಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ತೆರಿಗೆ ಬಾಕಿಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಗುರಿಗಳ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮುನ್ನಡೆ ಸಾಧಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತವಾಗಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಖಾಸಗಿ ಆಪರೇಟರ್ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ನೀಡುವ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಇದರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೂ ನೆರವಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿರವಾದ ವೃದ್ಧಿ ದಾಖಲಾಗಿದೆ. ಬಜೆಟಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದ 1118 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳ ಅಂದಾಜು ಗುರಿ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಪೈಕಿ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 1167 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳು ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳ ಮಾಡಲು ಹಾಗೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ತೆರಿಗೆ ಮೂಲಕ ಸಾರಿಗೆ ವಲಯದ ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಲು ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯ ವೈಖರಿಗಿಂತ ಮೋಟಾರುವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯಶೈಲಿ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆ ಇಲಾಖೆ, ತೆರಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯ ಚೊತೆಗೆ ವಾಹನಗಳಿಗೆ ನಂಬರ್/ನೋಂದಣಿ ಸಂಖ್ಯೆ ನೀಡುವುದು ಹಾಗೂ ಇತರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಕೇಂದ್ರ ಕಛೇರಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗಣಕೀಕೃತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ವಾಹನಗಳ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಪರಿಕ್ಷಾರ್ಥ ಚಾಲನಾ ಟ್ರಾಕ್‌ಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯ:

ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯದ ಜತೆಗಿನ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನ (ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ)ದ ಅನುಪಾತದ ಪ್ರಮಾಣ ವರ್ಷದಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲಜಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. 1976 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇ.30.30 ರಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಮೂಲದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. 40 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಪೈಕಿ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯ ಮೂಲದ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇ.11.63ಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆ. ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯದ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಲು ಇರುವ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವೆಂದರೆ ಬಳಕೆದಾರರ ದರವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಮಾಡಿರುವುದು. ಹಲವಾರು ಮೂಲಗಳಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯದ ಮೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೂ ಅದು ಗಮನಾರ್ಹ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ರೂಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಬಳಕೆದಾರರಿಗೆ ಏಕಾಏಕಿ ಶುಲ್ಕದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಗೆ ನಿರುತ್ತೇಜನ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅವಲೋಕಿಸಿ ಹಂತ ಹಂತವಾಗಿ ಶುಲ್ಕ ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದು ಇದಕ್ಕಿರುವ ಮಾರ್ಗ ಎನಿಸಿದೆ. ಬಳಕೆ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ಇತರ ದರಗಳನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಬಳಕೆದಾರರ ಶುಲ್ಕಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೆ ಹೊಸ ನೋಟ ನೀಡಲು ಸಮಿತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ದರ ನಿಗದಿ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೊದಲ ಅಡೆತಡೆಯಾಗಿದೆ. ಎರಡನೆಯದು 'ಸಂಗ್ರಹದ' ತೊಂದರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆದಾರರಿಂದ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕಾದ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಪರಾಮರ್ಶಿಸುವ ಸಮರ್ಪಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಜಾರಿಯಿಲ್ಲ.

ಇಲಾಖಾವಾರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲು ಕೆಲವೊಂದು ಪ್ರಮುಖ ವಲಯಗಳು ಹಾಗೂ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿವೆ. ರಸ್ತೆ ಬಳಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ, ಅದೇ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ರಸ್ತೆಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಮರು ಬಳಕೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಲವೊಂದು ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ರಸ್ತೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಇತರ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 2006-07ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ವಲಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುವ ಕೆಲವು ರಸ್ತೆಗಳಿಂದ ಸುಂಕ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಲ ಮತ್ತು ಇತರ ಮರುಪಾವತಿಗಳ ಹೂಡಿಕೆಯಿಂದ ಮರಳಿ ಪಡೆದು ಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಮೊತ್ತದ ಪ್ರಮಾಣ ಅಲ್ಪವಾಗಿದೆ. 2005-06ರ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಹೂಡಿಕೆ 10741.40 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ನೀಡಿದ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ 5769.98 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೆ ತಲುಪಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಲಾಭಾಂಶ ಮತ್ತು ಅಸಲು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾದ ಮೊತ್ತ ಕೇವಲ 40.96 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳಾಗಿದೆ. ಪಿಎಸ್‌ಯು ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ತೀರ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಪಿಎಸ್‌ಯು ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಮತ್ತೆ ಹಣಕಾಸಿನ ನೆರವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಿವೆ. ಹಲವಾರು ಪ್ರಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಸುಸ್ತಿದಾರರನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಕ್ಷಮಿಸಿರುವುದೇ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಅಪ್ರಯೋಜಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಮತ್ತೆ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬಳಿಗೇ ಬರುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಈ ವಿಷವರ್ತುಲವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸೂಕ್ತವಲ್ಲದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಸೂಕ್ತ ಮರುಪಾವತಿ ವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆ ರೂಪಿಸಲು ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಲಾಗುವುದು.

ವೆಚ್ಚದ ಆದ್ಯತೆಗಳು:

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿತ್ತೀಯ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಪಾಲಿನ ಜನರ ಜೀವನ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಬೇಕಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಾದ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಚ್ಯುತಿಯಾಗದಂತೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬಡವರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಖಾತ್ರಿ ನೀಡಬೇಕು. ಇದೊಂದು ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿರುವ ಸವಾಲು ಕೂಡ. ಸಾಕ್ಷರತೆ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯದ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಅದರ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿತಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಬಡವರ ಏಳಿಗೆಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸಕ್ಕೆ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಕ್ರೋಢೀಕರಣವಾಗುವುದರ ನಡುವೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಬಡವರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಸುಧಾರಣೆಗೊಳಿಸುತ್ತಿರುವುದು ಆದಾಯದ ಮೂಲವನ್ನು ಈಗಾಲೇ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯ ಎಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ತ.

ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಪೈಕಿ ಈಗಲೂ ಶೇಕಡಾ 66 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನಾಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೃಷಿವಲಯದಲ್ಲಿನ ಬಂಡವಾಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕುಂಟಿತವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ನಡುವೆ ಕೃಷಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ವೃದ್ಧಿ ತರುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸವಾಲು.

ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಚ್ಚಾ ಸರಕುಗಳ ಬೆಲೆ ಮತ್ತು ಕುಶಲಕರ್ಮಿಗಳ ಲಭ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದಿತ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಇರುವ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಲಭ್ಯವಿರುವ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ವಿದ್ಯುತ್ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಬೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ಲಭ್ಯತೆ. ಇವೆರಡೂ ಅಂಶಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಿವೆ. ರಾಜ್ಯದ ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ನುರಿತ

ಕಾರ್ಮಿಕರ ಹಾಗೂ ಕಚ್ಚಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಮೂಲಸೌಕರ್ಯದಲ್ಲಿನ ಕೊರತೆ ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಉತ್ಪಾದಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ತರಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಸಮತೋಲನ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚದ ಆದ್ಯತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲು ಆಲೋಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಪೈಕಿ ಈ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲೇ ಬೇಕಾಗಿದೆ.

1. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚಗಳು ವಿತ್ತೀಯವಾಗಿ ಸ್ಥಿರವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಖಾತರಿ ಪಡಿಸಬೇಕು.
2. ಸಂಬಳ, ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ, ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಯಂಥ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇತರ ವೆಚ್ಚಗಳನ್ನು ಅದು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು.
3. ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ನೀರಾವರಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
4. ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ಸರಿಯಾಗಿ ಗುರಿನಿರ್ದೇಶಿಸಬೇಕು. ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿ ಪ್ರತಿಫಲಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು.

ಮಾಡುವ ವೆಚ್ಚಗಳು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸುಸ್ಥಿರವಾಗಿರಬೇಕು: ರಾಜ್ಯವು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಸಾಲದ ಮೂಲ ಸೇರಿದಂತೆ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ "ಮಧ್ಯಮ ಅವಧಿಯ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆ" (MTFP)ಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ವಿತ್ತೀಯ ಸ್ಥಿರತೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಅಂಶ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ DMTFPಯಲ್ಲಿ ಎಂಟಿಎಫ್‌ಪಿ ಯನ್ನು ನಿಗದಿಗೊಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ MTFP ಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವುದಕ್ಕೆ

ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳು ತಮ್ಮ ಬಜೆಟ್‌ಅನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. DMTFP ಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಹೊರಗಿನ ಅನುದಾನ ದೊರೆಯುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೇತರ ವೆಚ್ಚಗಳ ನಿರ್ಬಂಧ

ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಕಛೇರಿ ವೆಚ್ಚ: ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇತರ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇದ್ದ ಹುದ್ದೆ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಹುದ್ದೆಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹೇರುವುದರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರ 2001ರ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ವೆಚ್ಚದ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಕೈಹಾಕಿತ್ತು. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಂಬಳದ ಮೂಲಕ ಪಾವತಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಆದಾಯದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. 1999-2000 ರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 30.04 ರಷ್ಟಿದ್ದ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚ 2005-06 ರಲ್ಲಿ 21.75ಕ್ಕೆ ಇಳಿಕೆಗೊಂಡಿದೆ. ಇದೇ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಸೃಜಿಸಿದ ಉದ್ಯೋಗ ಹಾಗೂ ಖಾಲಿ ಇದ್ದ ಉದ್ಯೋಗ ಸೇರಿದಂತೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಸುರಕ್ಷತೆಯಲ್ಲಿ ಖಾಲಿ ಇದ್ದ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆಯ್ದು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಸಮರ್ಪಕ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಂಬಳ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿಯೂ ಕೈಗೊಂಡಿರುವ ಇತರ ಸುಧಾರಣೆಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಗೊಂಡು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳು ಹೀಗಿವೆ.

1. ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರ ಸೇವಾ ದಾಖಲೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಕೆಲವೊಂದು ಅಗತ್ಯ ಅಮೂಲ್ಯ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಗಣಕೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಕ್ರಮಕೈಗೊಂಡಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳಷ್ಟು ಕಡಿತ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಂಬಳ ನೀಡಲು ಸಹ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
2. ಸರ್ಕಾರಿ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮರುವಿನ್ಯಾಸ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಕೂಡ ಚಾಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.
3. ಸೇವೆಗಾಗಿ ಬಾಹ್ಯಗುತ್ತಿಗೆ/ಹೊರ ಗುತ್ತಿಗೆ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯನ್ನಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ.

4. ಸುಧಾರಣೆಯ ವೇಳೆ ಖಾಲಿ ಇರುವ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಅತ್ಯಂತ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ನಂತರವೇ ಭರ್ತಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದು. ನೇರನೇಮಕಾತಿಯ ಮೂಲಕ 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 15,000 ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.
5. ಕಛೇರಿ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 5 ರಷ್ಟನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯ ಏರಿಕೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು, ಇದನ್ನು ಹೆಚ್ಚುವರಿ ದರವನ್ನು ಸರಿದೂಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮಾಡಿರುವ ಏರಿಕೆ ಎಂದು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಕಛೇರಿ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯದ ವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲಾಗುವ ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ಸೇವೆಯಲ್ಲಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.
6. ಹಲವಾರು ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಗಣಕೀಕೃತಗೊಳಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿನ ಕೆಲಸದ ಒತ್ತಡ ನಿವಾರಣೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕಡಿತಕ್ಕೆ ಅನುವು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಹೊಸ ಉದ್ಯೋಗದ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮುಚ್ಚಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತಿದೆ.

ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಸುಧಾರಣೆ: ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಪಾವತಿ ಸಹಜವಾದ ಸಂಭವನೀಯ ಸಂಗತಿ. ಹೀಗಾಗಿ ಈಗಿರುವ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನದ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಕ್ಲಿಷ್ಟದ ಸಂಗತಿ. ಪ್ರಸಕ್ತ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಕಡಿತಗಳು ತಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಫಲನೀಡದಿದ್ದರೂ ದೀರ್ಘಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಲಿವೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ 2005ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ಒಂದರಿಂದ ಅನ್ವಯವಾಗುವಂತೆ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳದ ಹೊಸ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೆ ವಂತಿಗೆ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ.

ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಸಾಲ ನಿರ್ವಹಣೆ:

ರಾಜ್ಯದ ಸಾಲ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೋಚರವಾಗುವಂತಿವೆ. ಭಾರತದ ಯೋಜನಾ ಆಯೋಗ ಯಾವುದೇ ರಾಜ್ಯವಾಗಿರಲಿ. ಅದರ ಸಾಲ ಸಂಗ್ರಹದಲ್ಲಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಆರು ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದೆ.

1. ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಪೈಕಿ ಶೇಕಡಾ 30 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಮೊತ್ತದ ಸಾಲವಿರಬೇಕು.
2. ಒಟ್ಟು ಆದಾಯ ಸ್ವೀಕೃತಿಗಳ (ಟಿಆರ್‌ಆರ್) ಪೈಕಿ ಸಾಲವು ಶೇಕಡಾ 300 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಲ್ಪವಿರಬೇಕು.
3. ಟಿಆರ್‌ಆರ್‌ನ ಅನುಪಾತದ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸಾಲದ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಮಾಡುವ ಮೊತ್ತವು ಶೇಕಡಾ 18 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇರಬೇಕು.
4. ಆದಾಯದ ವೃದ್ಧಿಯು 1.25 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣ ವೃದ್ಧಿಯಾಗಬಾರದು.
5. ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯಲ್ಲಿನ ರಾಜಸ್ವ ಅಂಶವು ಅರ್ಧಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿರಬಾರದು.
6. ಟಿಆರ್‌ಆರ್‌ನ ಪೈಕಿ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆ ಶೇಕಡಾ 25 ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿರಬಾರದು.

ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಸಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳಲ್ಲೂ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕಿತ್ತು. 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯವು ಮೇಲಿನ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದ್ದು ಗಮನಾರ್ಹ ಅಂಶ.

ಹನ್ನೆರಡನೇ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ ನೀಡಿರುವ ಉತ್ತೇಜಕಗಳನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ತನ್ನ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಮರ್ಥ ನಿರ್ವಹಣೆಯಿಂದಾಗಿ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ "ಕರ್ನಾಟಕ ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣಾ ಕಾಯಿದೆ - 2002" ರನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಶೇ.7.5 ರಷ್ಟು ಬಡ್ಡಿ ಮರು ನಿಗದಿಯಾಗಿದ್ದು ಮುಂದಿನ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರು ಪಾವತಿಸಲಾಗುವುದು. 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕಡಿತದಿಂದಾಗಿ 292 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ಹಣಕಾಸಿನ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರ ಫಲವಾಗಿ ರಾಜ್ಯವು 2004-05 ಮತ್ತು 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಎರಡೂ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಒಟ್ಟು ದೇಶೀಯ ಉತ್ಪನ್ನದ ಪೈಕಿ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯು

ಶೇಕಡಾ 3 ರಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಂಡಿತ್ತು. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು 2005-06ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಟಿಎಫ್‌ಸಿ ಮಾಡಿದ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಮೇರೆಗೆ ಸಾಲದ ಪೈಕಿ 358 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಫಲವಾಗಿತ್ತು. 2006-07ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲೂ ಇದೇ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪುನಾರಾವರ್ತಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಾಗಿದೆ.

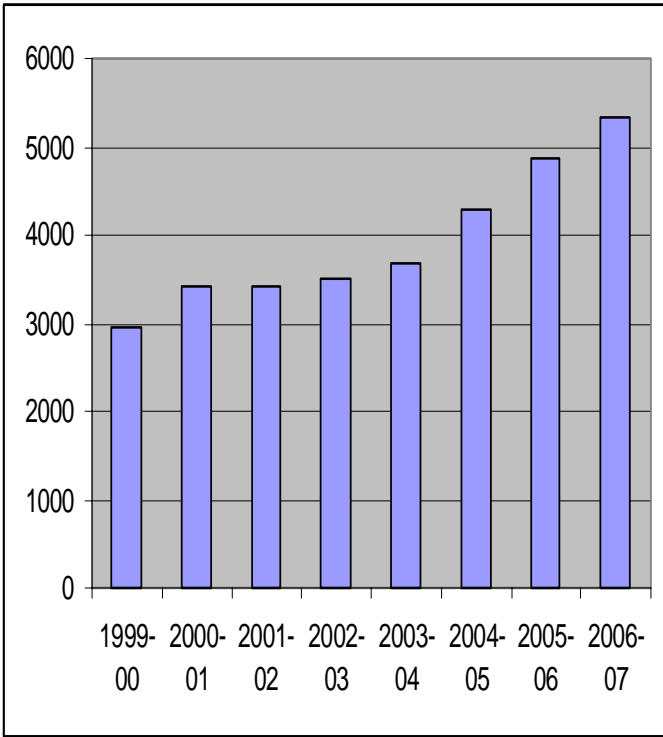
2006-07ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಲದ ಸಂಗ್ರಹವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕೆಲವೊಂದು ಉದ್ದೇಶಿತ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿದೆ.

1. ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವುದೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಲದ ಪ್ರಮಾಣವು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇಕಡಾ 3 ಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿರಬಾರದು.
2. ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ವೆಚ್ಚದ ಸಾಲಗಳಿಗೆ ಮರು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
3. ಚಾಲ್ತಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿನ ಬಡ್ಡಿದರವನ್ನು ಮರು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಇರುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಗಗಳಿಗಾಗಿ ಪರಿಶೋಧಿಸಬೇಕು.
4. ಸರ್ಕಾರಿ ಖಾತ್ರಿ ಕಾಯಿದೆ - 1999ರ ಅನ್ವಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೊಳಗೇ ಖಾತ್ರಿ ನೀಡಲು ಬದ್ಧವಾಗಿರುವುದು.
5. ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುನ್ನವೇ ಚಾಲ್ತಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

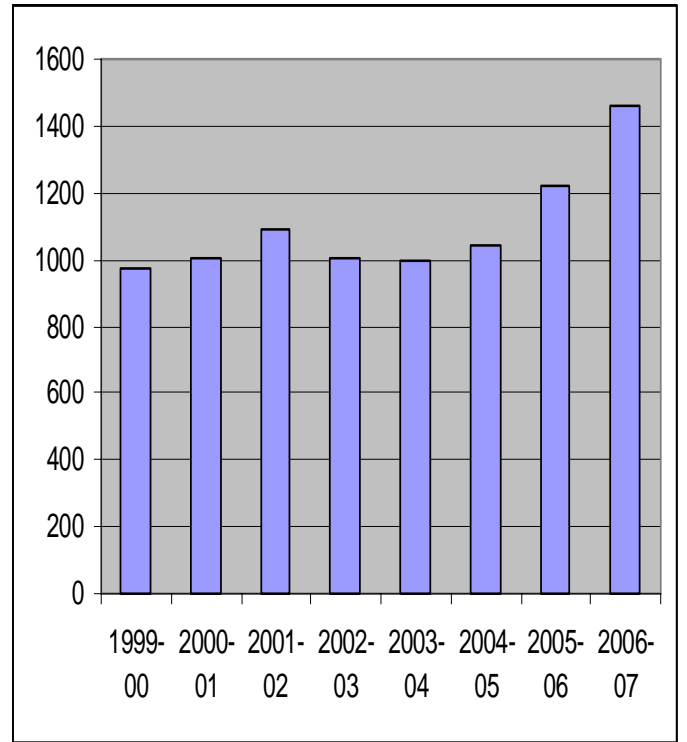
ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹರಿದು ಹೋಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಬದ್ಧರಾಗಿರುವುದು

ಮುಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯದ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚದ ಗಾತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆಯು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಲಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಮೂಲಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ನೀರಾವರಿ, ವಿದ್ಯುತ್ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಇವುಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯತಾ ವಲಯಗಳು. ಈ ಭಾರಿ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿದೆ. ಚಿತ್ರ-2 ರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ನೀರಾವರಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು.

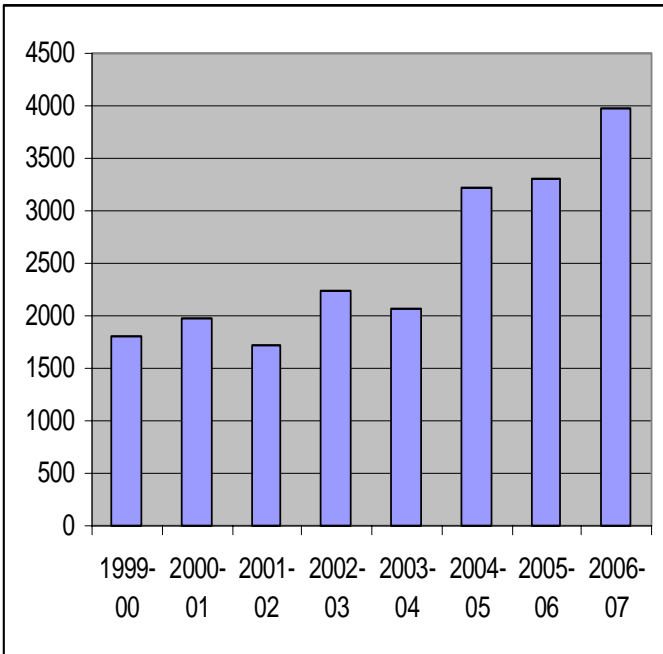
ಚಿತ್ರ-2

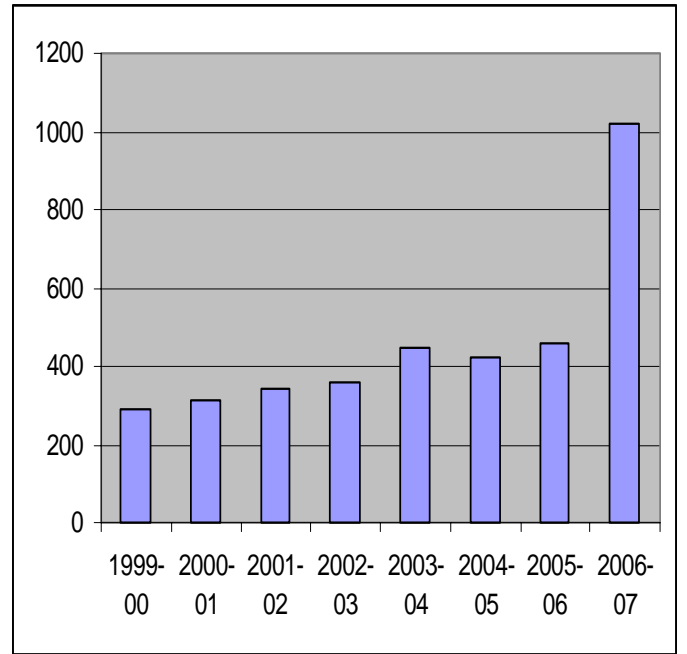
Education

Health

Irrigation

Social welfare

ಮಾನವ ಬಂಡವಾಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ಅತ್ಯಧಿಕ ವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯಕ್ಕೆ ಅಧಿಕ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. 1999-2000ರ ಅವಧಿಯಿಂದಲೂ ಈ ಎರಡೂ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕ ಹಂಚಿಕೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸುಧಾರಣೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಲಯಕ್ಕೆ ಮೀಸಲಾಗಿಡುವ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ ಶೇ.11.6 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ವಲಯಕ್ಕೆ ಶೇಕಡಾ 21 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ವಲಯಕ್ಕೆ ಶೇ.46 ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 2006-07 ರಲ್ಲೂ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹಣ ಮೀಸಲಿಡಲಾಗುವುದು. ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿರುವ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್, ಶುಲ್ಕ ವಿನಾಯಿತಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯದ ವೆಚ್ಚ ಭರಿಕೆಗೆ ಈ ಮೀಸಲು ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಭೂಮಿ ಖರೀದಿ ಯೋಜನೆಯಾದ ಗಂಗಾ ಕಲ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲರಾಗಿರುವ ಸಮುದಾಯದ ಕುಟುಂಬದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಶ್ರಮಿಸಲಾಗುವುದು. ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಚಿಂತಿಸುತ್ತಿದೆ. ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯಕ್ಕೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಮೀಸಲನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. 2004-05 ರಿಂದಲೇ ಇದು ಜಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸಕ್ತ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಲಯಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೀಸಲು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯತೆ ದೊರೆಯಲಿದೆ.

ಸರ್ಕಾರ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಮಿಶ್ರಣಗೊಳಿಸುವುದನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುವುದು. ರಾಜ್ಯದ ರಾಜಧಾನಿ ಬೆಂಗಳೂರು, ಭಾರತದ ಅತ್ಯಂತ ವೇಗವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವ ನಗರ. ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಗರೀಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವ ಪಟ್ಟಣ ಕೂಡ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯದ ವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಮೆಟ್ರೋ ಮತ್ತು ಹೊರವಲಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗುತ್ತಿರುವ ವರ್ತುಲ ರಸ್ತೆ ಪ್ರಮುಖ ಮೂಲ ಸೌಕರ್ಯ ವೃದ್ಧಿಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ಉತ್ತಮ ರೈಲು ಹಾಗೂ ರಸ್ತೆ ಜಾಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲೂ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸಲು

ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ರಾಜ್ಯದ ಇನ್ನುಳಿದ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಗೊಳ್ಳಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಹೊಸ ಕೈಗಾರಿಕಾ ನೀತಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆಲೋಚಿಸುತ್ತಿದೆ. KRDC ಮತ್ತು KSHIP ಗಳಿಗೆ ರಸ್ತೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅನುದಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯಮ ಗಾತ್ರದ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಭಾರತೀಯ ರೈಲ್ವೆಯ ನೆರವಿನಿಂದ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಜಾಲವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುದಾನವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ಮುಂದಾಗುವವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲು ಹಾಗೂ ಸಮರ್ಪಕ ವಿತರಣೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಎತ್ತಿಡುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿದಾಗ ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ.

ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಭರವಸೆ: ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಯೋಜನೆಯ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ವೆಚ್ಚಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆ ತಯಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಯೂ ಇದೆ. ಜೊತೆಗೆ ನೀಡುವ ಸೇವೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟವೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಾಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಬಳಕೆ, ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪ ವೆಚ್ಚ ಇಂದು ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಮಹತ್ವ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸಲಾಗಿದ್ದು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಯಶಸ್ಸು ಲಭಿಸಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಹೇಗೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎನ್ನುವುದು ವೆಚ್ಚದ ಗುಣಮಟ್ಟ ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಿಂದ ಪ್ರಮುಖ ಇಲಾಖೆಗಳ ಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಮಾಡಲಾಗುವ "ಕಾರ್ಯರೂಪದ ಬಜೆಟ್" ಅನ್ನು ಮಂಡಿಸುವ ಪರಿಪಾಠವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದು ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಹಾಗೂ ಇಂದಿನ ವರ್ಷದ ಯೋಜನಾ ಅನುದಾನದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನಷ್ಟೇ ನೀಡುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಾರದರ್ಶಕವಾಗಿ ನೀಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ "ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಸಾಧನೆಯ ಬಜೆಟ್" (ಪಿಪಿಬಿ) ಎನ್ನುವ ನೂತನ ಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಿದೆ. ಕಳೆದ ಏಳು

ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಲಾದ ಸಾಧನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಲಭ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಇದು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಪಿಪಿಬಿ ಯನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಗೃಹ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಇದೇ ಮಾದರಿಗೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಯೋಜನೆಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ: ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತದ ಯಂತ್ರಗಳಿಗಾಗಿ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರ ಮೂರು ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ನಗರದಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲಗೊಳಿಸಲು ಆಲೋಚಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲವೊಂದು ಯೋಜನೆಗಳ ಯಶಸ್ವೀ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪಿಆರ್‌ಡಿ ಮತ್ತು ಯುಎಲ್‌ಬಿ ಮೂಲಕ ನಿಧಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಮೂಲಕ ನೀಡುವ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲು ಯತ್ನಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ವಿತ್ತೀಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಲು ಆರ್ಥಿಕ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣ ಕೋಶವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ವಿತ್ತೀಯ ಸಾಧನೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ನೀತಿ ಸೂತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗುವುದು. ಈ ಕೋಶವು ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡಲಿದೆ.

ಪರಿಸರಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸುಸ್ಥಿರ ಚಟುವಟಿಕೆ: ತಡವಾಗಿಯಾದರೂ ಪರಿಸರದ ಕಾಳಜಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ, ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು ಕುಡುವ ನೀರಿನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕವೆಚ್ಚ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಪರಿಸರಾತ್ಮಕ ಸುಸ್ಥಿರ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಗಾಗಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ: ಯಾವುದನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ತರುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಿದೆ. ಈ ಕಾಯಿದೆಯ

ಮೂಲಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಣಯಗಳಲ್ಲಿನ ಅಡೆತಡೆಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆ ತರಲು ಮತ್ತು ಅತ್ಯಧಿಕ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ಸಲುವಾಗಿ "ಇ-ಸಂಗ್ರಹಣಾ ವೇದಿಕೆ" ಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರಿ ಮತ್ತು ಅಧೀನ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಗುವುದು. ನಿಗದಿತ ನಮೂನೆಗಳು, ನಿಗದಿತ ಮಾನದಂಡಗಳು, ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು.

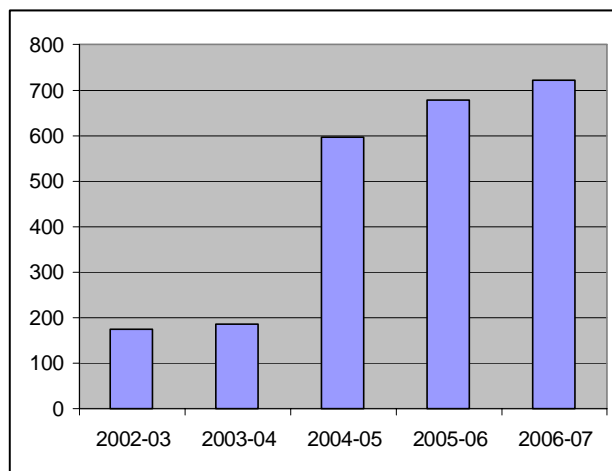
ಸಹಾಯಧನ: ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ದುರ್ಬಲವಾಗಿರುವವರಿಗೆ ನೆರವಾಗುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರವು ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯಧನವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಖಾಸಗಿ ಹೂಡಿಕೆಗೆ ನೆರವು ನೀಡುವ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಆಲೋಚಿಸಿದೆ. ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುವುದು ತಪ್ಪು ಎನಿಸದಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಗುರಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಅದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕ ಒತ್ತಡ ತರಲಿದೆ. ಅಧಿಕ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಲಿದೆ. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರ ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳ ಬಡವರಿಗೆ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಲಭ್ಯವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ.

ವಿದ್ಯುತ್ ಸಹಾಯಧನ: ರಾಜ್ಯದ ರೈತರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತರ್ ಜಲವನ್ನು ಅಧಿಕವಾಗಿ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು ವಿತರಿಸುತ್ತಿದೆ. ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಗಿದೆ. ರೈತರು ಅಳವಡಿಸುವ ಬಹುತೇಕ ಪಂಪ್‌ಗಳು ಮೀಟರ್‌ಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಂಪ್‌ನ ಹಾರ್ಸ್‌ ಪವರ್‌ನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಏಕರೂಪದ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ವಿಧಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬಹುತೇಕ ಶುಲ್ಕ ಪಾವತಿಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುವ ಒಟ್ಟು ವಿದ್ಯುತ್‌ನ ಪೈಕಿ ಶೇಕಡಾ 49 ರಷ್ಟನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೀಸಲಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೆಪಿಟಿಸಿಎಲ್ ಪೂರೈಸುತ್ತಿದೆ. ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳಿಗಾಗಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು ಕಳೆತನ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳೂ ದಾಖಲಾಗಿವೆ. ರೈತರು ಕೆಇಆರ್‌ಸಿ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿರುವ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ದರವನ್ನು ಪಾವತಿಸಿದರೂ ಸಹ, ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಕೃಷಿಗಾಗಿ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯುತ್‌ಗಾಗಿ 1750 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಾವತಿಸುತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ವಾರ್ಷಿಕವಾಗಿ 12,500 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. 2006-07 ರಲ್ಲಿ 1,800 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಹಾಯಧನದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯುತ್ ವಲಯಕ್ಕೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯಧನದಿಂದಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯದ ಮೂಲದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ವಾಮ್ಯದ ಕಂಪೆನಿಗಳು ವಿದ್ಯುತ್ ಅನ್ನು ಉತ್ಪಾದಿಸಿ ಮತ್ತು ವಿತರಿಸಲು ಮುಂದಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ವೇಗವಾಗಿ ವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತವೆ. ರೈತರಿಗೆ

ನೀಡುತ್ತಿರುವ ಸಹಾಯಧನದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಳಕೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಇರುವ ಏಕೈಕ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಶೇಕಡಾ 100ಕ್ಕೆ 100 ರಷ್ಟು ಪಂಪ್‌ಗಳಿಗೆ ಮೀಟರ್ ಅನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ: ಸರ್ಕಾರವು ವಯಸ್ಸಾದವರಿಗೆ ನೀಡುವ ನಿವೃತ್ತಿವೇತನ ಯೋಜನೆ (OAP) ವಿಧವಾವೇತನ ಯೋಜನೆ (ಡಿಡಬ್ಲ್ಯೂಪಿ) ಅಂಗವಿಕಲ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಯೋಜನೆ, (ಪಿಎಚ್‌ಪಿ) ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರ ಸಮಾಜದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಭದ್ರತೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಈ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಬ್ಯಾಂಕ್ ಇತ್ತೀಚಿನ ತನ್ನ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಇದನ್ನು ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ. "ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿವೃತ್ತಿ ಯೋಜನೆಯು ಇತರ ಸುರಕ್ಷ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಮಾದರಿಯಾಗಿದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣದ ಸೋರಿಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿದೆ. ಬಡಜನರಿಗೆ ಇದು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ." ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ದುಪ್ಪಟ್ಟು ಮಾಡಲಿದೆ.

ಆಹಾರ ಸಬ್ಸಿಡಿ: 2004-05 ರಲ್ಲಿ ಹೊಸದಾಗಿ ರಚನೆಗೊಂಡ ಸರ್ಕಾರ ಮೂರುರೂಪಾಯಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯ ವಿತರಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬಡತನ ರೇಖೆಗಿಂತ ಕೆಳಗಿರುವವರಿಗಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿತ್ತು. ಇದಾದ ನಂತರ ಆಹಾರ ಸಬ್ಸಿಡಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಅರ್ಹವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ತಲುಪುವಂತೆ ಬಯೋ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಆಹಾರ ಸಹಾಯಧನ ವೆಚ್ಚ

ಸಾರಿಗೆ ಸಹಾಯಧನ: ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಬಸ್ ಪಾಸ್ ಹಾಗೂ ಇತರ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಪಾಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ಸಹಾಯಧನ ನೀಡುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಸರ್ಕಾರವು ಸುಧಾರಣೆಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬಸ್ ಪಾಸ್‌ನ ಶೇಕಡಾ 50 ರಷ್ಟನ್ನು ಪಾವತಿಸಿದರೆ ಸಾರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಶೇಕಡಾ 25 ಹಾಗೂ ಫಲಾನುಭವಿಗಳು ಇನ್ನುಳಿದ ಶೇಕಡಾ 25 ರಷ್ಟನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ವಲಯದ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮಗಳಿಗೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಬಸ್ ಪಾಸ್ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುವುದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಸಾರಿಗೆ ನಿಗಮವು ಬಸ್ ಪಾಸ್ ವಿತರಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲಿದೆ. "ಖರೀದಿದಾರ-ಒದಗಿಸುವವನು" ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧ ವೃದ್ಧಿಸುವ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಲಿದೆ. ಕಳೆದ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಾಕಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಸಬ್ಸಿಡಿಯನ್ನು 2005-06 ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಸಾಲ ಸುಧಾರಣೆಗಳು

ಉತ್ತಮ ಆಡಳಿತ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಹಣಕಾಸು ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯ ಸಮರ್ಥ ಹಾಗೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಜಾರಿಯು ವಿತ್ತೀಯ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತಿರುವ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಜೆಟ್ ವಿತ್ತೀಯ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ, ಬಜೆಟ್‌ಯೇತರ ಸಾಲದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆ, ಖಜಾನೆಯ ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಎಂಐಎಸ್ ನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಇಲಾಖೆಯಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕಾಮಗಾರಿ, ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕಿರು ನೀರಾವರಿ, ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಇಲಾಖೆಗಳು ಎಲ್‌ಟಿಸಿ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹಾಗೇ ಈ ಇಲಾಖೆಗಳು ಅದರಿಂದ ಅನುಭವಿಸುವ ತೊಂದರೆಗಳು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿವೆ.

1. ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣದಿಂದಾಗಿ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿ ಕಾಮಗಾರಿ ಕುಂಟಿತಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪಾವತಿ ಮತ್ತು ಬಿಲ್‌ಗಳು ಬಾಕಿ ಉಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಎಲ್ಲವೂ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ದಾರಿಮಾಡುತ್ತವೆ.
2. ಪ್ರತಿ ವಿಭಾಗಕ್ಕೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಖಾತೆ ತೆರೆಯುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ.
3. ಹಲವಾರು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಹಣ ಪಾವತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ನಗದು ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ, ಮತ್ತು ವರದಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
4. ಬಜೆಟ್‌ನ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೊಂದುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಿಂದಾಚೆಗೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ.

ಖಜಾನೆಯನ್ನು ಗಣಕೀಕೃತಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಎಲ್‌ಓಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಖಜಾನೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೊಳಗೆ ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿದರೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಯವ್ಯಯ ಪರಿಶೀಲನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ :- ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಪಕ ವಿತರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವುಗಳ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗಿವೆಯೋ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ವೆಚ್ಚ ಎಲ್ಲೆಡೆ ವಿತರಣೆಯಾಗಿದೆಯೋ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅದೇರೀತಿ ಈಗಾಗಲೇ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹಳೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಮಹತ್ವ ಅವುಗಳ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಬಜೆಟ್‌ಗೆ ಮುನ್ನ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸುವಂತಿರಬೇಕು. ಹೊಸ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವ ಮುನ್ನ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಿದರೆ ಆಯಾ ಆರ್ಥಿಕ ವರ್ಷದಿಂದಲೇ ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಇದೇ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ವೆಚ್ಚ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಬಲಗೊಳಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್/ ತಾಲ್ಲೂಕು ಪಂಚಾಯತ್ ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕರಣ :

ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ವರ್ಗಾಯಿಸಬೇಕು. ಖಜಾನೆಯನ್ನು ಗಣಕೀಕೃತಗೊಳಿಸಲು ಬಳಸಿದ ಸಾಫ್ಟ್‌ವೇರ್‌ಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯತ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಅನುಷ್ಠಾನಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಕೆಲವೊಂದು ಖಾತೆಗಳನ್ನು ಸಮೀಕರಿಸಲು ಮರುಪಾವತಿಸಲು ಇದು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ತ್ವರಿತ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಂಪ್ಯೂಟರೀಕರಣ ಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಜಿ.ಪಂ./ ತಾ. ಪಂ. ಗಳ ಬಜೆಟ್ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನೆರವಾಗಿ ಅವುಗಳಿಂದಲೇ ಹಣಕಾಸಿನ ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ನಿರ್ವಹಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ

ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಫಾರಂಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕವಾಗಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೀಕೃತ ಮತ್ತು ಗಣಕೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಸಮಯ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿ ಮತ್ತು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಾನವ

ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಕಡಿತಕ್ಕೂ ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿವೃತ್ತಿವೇತನ/ ಅದರ ಲಾಭ ಸೇರಿದಂತೆ ಇತರ ಮಾಹಿತಿಗಳ ಅಂದಾಜು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಲು ಸಹ ಗಣಕೀಕೃತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೆರವು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ದತ್ತ ಮಾಹಿತಿಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಇದರ ಅನುಕೂಲ ಲಭ್ಯವಾಗಲಿದೆ.

ಸಾಲ ಸುಧಾರಣೆ:

ಸಾಲದ ದರ ಮತ್ತು ಪರ್ಯಾಯ ಮೂಲ: ಕಳೆದೇರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯ ನಿಧಿಗೆ ಹರಿದು ಬರುತ್ತಿರುವ ನಿಧಿಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇಳಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಪರ್ಯಾಯ ಸಾಲದ ಮೂಲಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಹೋಲಿಸಿದರೆ ಈಗಿರುವ ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯದ ಸಾಲದ ದರ ಅಧಿಕವಾಗಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಉಳಿತಾಯದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮುಕ್ತ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಅಥವಾ ವಿದೇಶಿ ಸಾಲಗಳ ಮೂಲಕ ಮರುಪಾವತಿಸುವ ಅವಕಾಶಗಳು ನಮಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವಷ್ಟೇ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡರೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಎತ್ತುವಳಿ ವೆಚ್ಚ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿದೆ.

ವಿದೇಶಿ ನೆರವಿನ ಯೋಜನೆಗಳು: ಹನ್ನೆರಡನೇ ಹಣಕಾಸು ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನಂತೆ ವಿದೇಶಿ ಕರೆನ್ಸಿ ಆಧಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುವ ಸಾಲದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಎಲ್ಲಾ ವಿದೇಶಿ ಅನುದಾನಿತ ವಿದೇಶಿ ಕರೆನ್ಸಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರವು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿದೆ. KMRP, NKUIDP ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್ ನಂತಹ ಸಾಲದ ಯೋಜನೆಗಳು ಸಾಲಿನಲ್ಲಿವೆ. ವಿದೇಶಿ ಕರೆನ್ಸಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಾಸ್ತವ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಭವಿಷ್ಯದ ಅಸಲು ಮತ್ತು ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಯ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಎಲ್‌ಐಟಿಆರ್ ದರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿವೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅನುವಾಗುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವೃದ್ಧಿಸಲು ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ನೆರವು ನೀಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಬಜೆಟ್ ಹೊರತಾದ ಸಾಲ: ಬಜೆಟ್ ಹೊರತಾದ ಸಾಲ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರಣವನ್ನು ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂತಹ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಮಾಡದಿರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರವು ಸೂಚಿಸಿತು. ರಾಜ್ಯವು ಇದನ್ನು ನಿಗದಿತ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ

ತರುವಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿತ್ತು. ಬಜೆಟ್‌ನ ಬೆಂಬಲದೊಂದಿಗೆ ಇಂತಹ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಪರಿವರ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಬಜೆಟ್‌ನ ಹೊರತಾದ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಕಡಿತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನದಂತೆ ಕಂಡರೂ ಮಧ್ಯಮ ಅವಧಿಯ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಮ ಅವಧಿಯ ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಲಭ್ಯವಿರುವ ಆದಾಯದ ಮೂಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬಜೆಟ್‌ನ ಹೊರತಾದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಹಣಕಾಸು ಸಂಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಎಸ್‌ಪಿವಿ ಯಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್‌ನ ಹೊರತಾದ ಸಾಲಗಳ ದತ್ತಾಂಶ ಹಾಗೂ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಅಂದಾಜು ಮಾಡುವಾಗ ಇವುಗಳು ನೆರವಾಗಲಿವೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ವಿತ್ತೀಯ ನೀತಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಸೆಲ್‌ನ ಸಾಲ ಘಟಕವು ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಲಾಗಿದೆ.

2005-06ರ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿನ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಂತಿಲ್ಲ. 2005-06ನೇ ಸಾಲಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಮಧ್ಯಮ ಅವಧಿಯ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆಯು ಇದೇ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯಲಿದೆ. 2008-09ನೇ ಸಾಲಿನವರೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 7 ರಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿದೆ ಮತ್ತು ಹಣ ದುಬ್ಬರದ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ 5 ರಷ್ಟರಲ್ಲಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. 2009-10ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೈಜ ಆರ್ಥಿಕ ವೃದ್ಧಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಶೇಕಡಾ 8 ರಷ್ಟಾಗಲಿದೆ. ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕತೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಏರಿಕೆಯ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಅಂದಾಜಿನ ಜಾಡಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಗಲಿವೆ.

ಸಂಪನ್ಮೂಲ: ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ಆದಾಯದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಗವು ವಾಣಿಜ್ಯ ತೆರಿಗೆಯ ವೃದ್ಧಿ ದರವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಇದು ನೈಜ ಆರ್ಥಿಕತೆ ಮತ್ತು ಹಣದುಬ್ಬರಗಳ ಒಗ್ಗೂಡಿಕೆಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಅಂದಾಜಿದೆ. ಇದು ಸುಮಾರು 1.075 ಬಯನ್ನಿ ಆಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿದೆ. ಮೌಲ್ಯವರ್ಧಿತ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅಳವಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ತೆರಿಗೆಯ ಬಯನ್ನಿಯನ್ನು ಅಗತ್ಯ ದತ್ತ ಮಾಹಿತಿಯಡಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸ್ಥಿರತೆ, ಒಳ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳ ಪರಿಣಾಮ, ವ್ಯಾಟ್‌ನ ಅನುಕೂಲಗಳ ಸರಪಳಿ, ತೆರಿಗೆ ತಳಹದಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಈ ಅಂದಾಜುಗಳಿಗೆ ಹೊಸ ನೋಟವನ್ನು ನೀಡಲಿವೆ.

ರಾಜ್ಯದ ಅಬಕಾರಿ ಆದಾಯದ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಯ್ದು ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಸುಧಾರಣೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಗಟು ವಹಿವಾಟಿನಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಅವಧಿಯ ಸೆಟ್ಲಮೆಂಟ್ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಅಬಕಾರಿ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಕೊಂಚ ವೃದ್ಧಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಆರ್ಥಿಕತೆಗೆ 1.025 ರಷ್ಟು ಬಯನ್ನಿಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಡಲಿದೆ.

ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕದಿಂದ ಲಭ್ಯವಾಗುವ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಬಯನ್ನಿ 2005-06 ರಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲವೊಂದು

ದಾಖಲೆಗಳಿಗೆ ನೋಂದಣಿಯ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರ ಪರಿಣಾಮ ಇದಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟಿದ್ದರೂ ಇದೇ ಸಾಲಿನ ಮಧ್ಯ ಅವಧಿಯ ನಂತರ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಮತ್ತು ನೋಂದಣಿ ಶುಲ್ಕದಲ್ಲಿ ಏರಿಕೆಯಾಗಿತ್ತು. ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದ ಅಂದಾಜಿಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳಿವೆ. ರಿಯಲ್ ಎಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ವೃದ್ಧಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಮೊದಲ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ಯಾಂಪ್ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಇಳಿಸಿದರೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕೊಂಡು ಹೋಗಿದೆ.

ಮೋಟಾರು ವಾಹನ ತೆರಿಗೆಯು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುತ್ತಿದೆ. 1.025ರ ಬಯನ್ನಿಯಿಂದ ಆರ್ಥಿಕ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಲಿದೆ. ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯದ ಮೂಲವನ್ನು ಹಿಂದಿನ ವೃದ್ಧಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಚಾರ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಕೊಂಚ ಅಧಿಕವಾಗಿ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರ ಹೊಸ ಗಣಿಗಾರಿಕೆ ನೀತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಮುಖ ಗಣಿಗಾರಿಕೆಗಳ ರಾಜಸ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದಲ್ಲಿ ತೆರಿಗೆಯೇತರ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಿಂತ ಅಧಿಕವಾಗಿಯೇ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಲಿದೆ.

ಕೇಂದ್ರದ ಅನುದಾನಗಳನ್ನು ಸಿಎಸ್‌ಎಸ್, ಯೋಜನೇತರ, ಸಿಪಿಎಸ್, ಯೋಜನಾ ಅನುದಾನ, ಹೀಗೆ ವಿವಿಧ ಉಪ ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳನ್ನಾಗಿ ಒಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ದರಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಉತ್ತಮ ಬಯನ್ನಿಯಿಂದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಹಂಚಿಕೆಗಳು ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮೀರಿದ್ದರೂ ಸಹ ಈ ಸಾಲಿನ ರಾಜಸ್ವ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷಗಳ ವೃದ್ಧಿ ದರವನ್ನೇ ಆಧರಿಸಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವೆಚ್ಚ: ಸಂಬಳವು ಪ್ರಮುಖ ವೆಚ್ಚದ ಮೂಲವಾಗಿವೆ. ಮೂಲ ವೇತನ, ಭತ್ಯೆ ಹಾಗೂ ಹಣದುಬ್ಬರದಿಂದಾದ ಇತರ ಅನುದಾನಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 1 ರಷ್ಟು ಏರಿಕೆ ಆಧರಿಸಿ ಶೇಕಡ 2.75 ರಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿದೆ ಎಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆ ಅವಧಿಯ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವೇತನ ಆಯೋಗದ ರೀತ್ಯಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಪಾವತಿಯ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ವೃದ್ಧಿ ದರವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಪಿಂಚಣಿ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

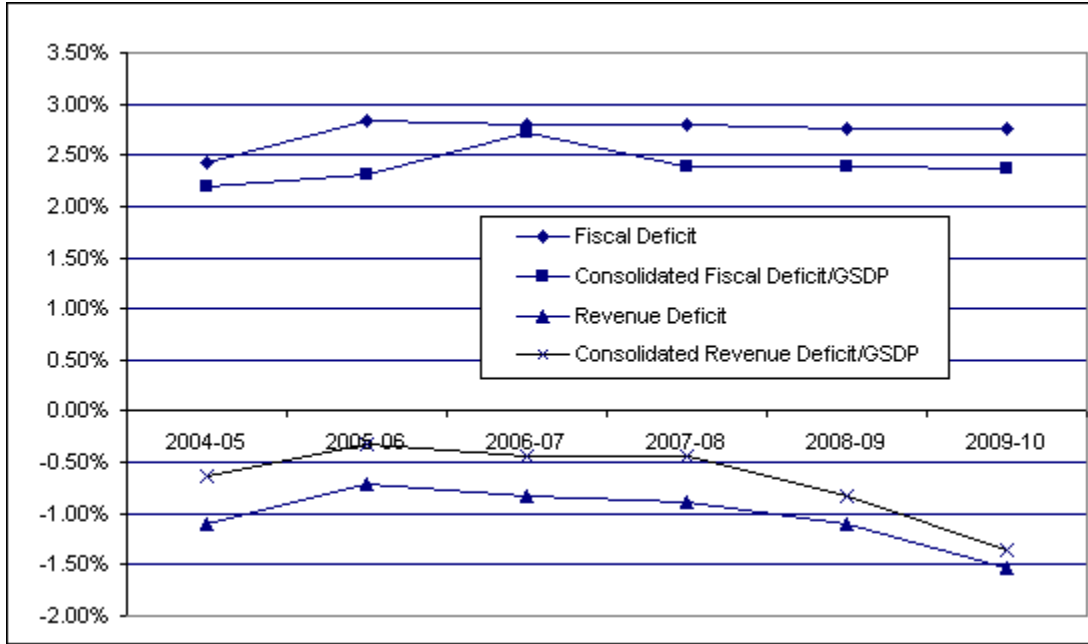
ಹಿಂದಿನ ಸಾಲ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಸಾಲವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಯನ್ನು ಅಂದಾಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ಹಣದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿರುವ ಸಾಲದ ಮೇಲೆ ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಇದೇ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಳೆದ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿವೃತ್ತಿ ವೇತನ ಪಾವತಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷಗಳ ಅಂದಾಜನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕಳೆದ ವರ್ಷದಂತೆಯೇ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಧಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಗಮನಹರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಣ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳೇತರ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 30 ರಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸೇವೆ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 20 ರಷ್ಟು ವೃದ್ಧಿಯಾಗಲಿದೆ.

ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವ ಸರ್ಕಾರದ ಆಶಯದಂತೆ ಸ್ಥಳೀಯ ನಗರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಾಲೇತರ ನಿವ್ವಳ ಸ್ವಂತ ರಾಜಸ್ವ ಸ್ವೀಕೃತಿಯ ಭಾಗವನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗುವುದು. ಸಹಾಯಧನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು 2006-07ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲಾಗುವುದು.

ವಿತ್ತೀಯ ಸೂಚಕಗಳು:

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿತ್ತೀಯ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕಾಯಿದೆಯು ಉಳಿಕೆ ರಾಜಸ್ವ ಮತ್ತು ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಯ ಶೇ.3ರ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ 2006-10ರ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಕೆ ರಾಜಸ್ವವು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಯ ಶೇ.0.82 ರಿಂದ ಶೇ.1.53ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ಉಳಿಕೆ ರಾಜಸ್ವವು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.0.44 ರಿಂದ ಶೇ.1.36 ಕ್ಕೆ ಏರಿಕೆಯಾಗಬೇಕು. ಆಯವ್ಯಯ ಹೊರತಾದ ಎತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ನಿವಾರಿಸಲು ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇ.2.71 ರಿಂದ ಶೇ.2.38 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕು. ರಾಜಸ್ವ ಉಳಿಕೆಯಿಂದ ಸಂಗ್ರಹವಾದ ಸಂಪನ್ಮೂಲವನ್ನು ಆಸ್ತಿ ನಿರ್ಮಾಣದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಯ ಶೇ.2.72 ರಿಂದ ಶೇ.3.73ಕ್ಕೆ ಏರಿಸಬೇಕು. ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ಸಾಲದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆಯ ಶೇ.3ಕ್ಕೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸಬೇಕು. ಆಯವ್ಯಯದ ಆಚೇಗಿನ ಎತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಶೇ.33.45 ರಿಂದ ಶೇ.29.61 ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಬೇಕು.

ವಿಷಯ	2004-05 A/c	2005-06 RE	2006-07 BE	2007-08 Proj	2008-09 Proj	2009-10 Proj
ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆ	2.42%	2.85%	2.79%	2.80%	2.75%	2.75%
ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆ/ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ	2.19%	2.31%	2.71%	2.39%	2.38%	2.38%
ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆ	-1.10%	0.71%	0.82%	0.89%	1.10%	1.53%
ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆ/ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ	-0.63%	0.31%	0.44%	0.45%	0.83%	1.36%

ಪಟ್ಟಿ 6.1: ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಗಳು 2006-10

ವಿಷಯ	2004-05	2005-06	2006-07	2007-08	2008-09	2009-10
	A/c	RE	BE	Proj.	Proj.	Proj.
ರಾಜಸ್ವ ಸಂದಾಯಗಳು	26570	29685	35875	40354	45104	50651
ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವ	16072	19505	22534	25169	28471	32523
ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವ	4472	3637	4088	5199	5765	6318
ಕೇಂದ್ರ ಹಂಚಿಕೆಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಂಚಿಕೆ	3878	3923	4609	5070	5577	6134
- ಅನುದಾನ	2147	2620	4644	4916	5291	5675
ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚಗಳು	24932	28498	34341	38479	42499	46556
ಬಡ್ಡಿ	3794	3825	4366	5056	5618	6199
ವೇತನ	5392	5932	7186	8553	9198	9842
ಪಿಂಚಣಿ	2157	2313	2666	3215	3524	3864
ಸಹಾಯಧನ (ಆಹಾರ, ಸಾರಿಗೆ, ವಸತಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ)	1180	1721	1741	1735	1808	1878
ವಿದ್ಯುತ್ ಸಹಾಯಧನ	1724	1750	1800	1800	1800	1800
ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ	798	1160	1530	1858	2217	2657
ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿ (ರಸ್ತೆ, ಕಟ್ಟಡ, ನೀರಾವರಿ)	333	210	1018	1069	1126	1191
ಇತರೆ ವೆಚ್ಚ ದುರಸ್ತಿ (ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಕೃಷಿ, ಅರಣ್ಯ)	2498	2623	3438	4301	5198	6273
ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚಗಳು	478	562	687	723	762	803
ಇತರೆ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚಗಳು	6577	8401	9909	10169	11246	12050
ಬಂಡವಾಳ ರಾಜಸ್ವ	47	30	45	100	100	100
ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆ	-1638	-1187	-1535	-1875	-2605	-4095
ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ	3698	5143	5088	5598	7460	9961
ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆ ಸಾಲ	3600	4764	5211	5875	6483	7351
ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ	46563	51356	56594	63071	69554	76905
ಬಡ್ಡಿ	3794	3825	4366	5056	5618	6199
ಸಾಲ ಸೇವೆಗಳು	7823	4685	5320	6374	7402	8367
ವೇತನ+ಪಿಂಚಣಿ+ಬಡ್ಡಿ	11343	12070	14218	16824	18340	19904
ಒಟ್ಟು ಆಯವ್ಯಯೇತರ ಎತ್ತುವಳಿ	838	997	845	450	250	150
ನಿವ್ವಳ ಆಯವ್ಯಯೇತರ ಎತ್ತುವಳಿ	-347	-892	-146	-867	-873	-995
ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ಬಡ್ಡಿ	4489	4486	5077	5991	6256	6664
ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆ	-943	-525	-824	-940	-1967	-3629
ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆ	3253	3872	5064	5008	5610	6356

ಪಟ್ಟಿ 6.2: ಮಧ್ಯಮಾವಧಿ ವಿತ್ತೀಯ ಯೋಜನೆ (ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿಯ ಶೇಕಡವಾರು)

ವಿಷಯ	2004-05 A/c	2005-06 RE	2006-07 BE	2007-08 Proj.	2008-09 Proj.	2009-10 Proj.
ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ	148521	167399	186757	209822	235735	267323
ಹಣದುಬ್ಬರ	5.00%	5.00%	4.00%	5.00%	5.00%	5.00%
ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ ವಾರ್ಷಿಕ ವಾಸ್ತವವೃದ್ಧಿ	7.00%	7.00%	7.00%	7.00%	7.00%	8.00%
ರಾಜಸ್ವ ಸಂದಾಯ	17.89%	17.73%	19.21%	19.23%	19.13%	18.95%
ರಾಜ್ಯ ಸ್ವಂತ ತೆರಿಗೆ ರಾಜಸ್ವ	10.82%	11.65%	12.07%	12.00%	12.08%	12.17%
ತೆರಿಗೆಯೇತರ ರಾಜಸ್ವ	3.01%	2.17%	2.19%	2.48%	2.45%	2.36%
ಕೇಂದ್ರ ಹಂಚಿಕೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹಂಚಿಕೆ	2.61%	2.34%	2.47%	2.42%	2.37%	2.29%
- ಅನುದಾನ	1.45%	1.57%	2.49%	2.34%	2.24%	2.12%
ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚಗಳು	16.79%	17.02%	18.39%	18.34%	18.03%	17.42%
ಬಡ್ಡಿ	2.55%	2.28%	2.34%	2.41%	2.38%	2.32%
ವೇತನ	3.63%	3.54%	3.85%	4.08%	3.90%	3.68%
ಪಿಂಚಣಿ	1.45%	1.38%	1.43%	1.53%	1.50%	1.45%
ಸಹಾಯಧನ (ಆಹಾರ, ಸಾರಿಗೆ, ವಸತಿ, ಕೈಗಾರಿಕೆ)	0.79%	1.03%	0.93%	0.83%	0.77%	0.70%
ವಿದ್ಯುತ್ ಸಹಾಯಧನ	1.16%	1.05%	0.96%	0.86%	0.76%	0.67%
ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆ	0.54%	0.69%	0.82%	0.89%	0.94%	0.99%
ಪ್ರಮುಖ ದುರಸ್ತಿ (ರಸ್ತೆ, ಕಟ್ಟಡ, ನೀರಾವರಿ)	0.22%	0.13%	0.54%	0.51%	0.48%	0.45%
ಇತರೆ ವೆಚ್ಚ ದುರಸ್ತಿ (ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಕೃಷಿ, ಅರಣ್ಯ)	1.68%	1.57%	1.84%	2.05%	2.21%	2.35%
ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚಗಳು	0.32%	0.34%	0.37%	0.34%	0.32%	0.30%
ಇತರೆ ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚಗಳು	4.43%	5.02%	5.31%	4.85%	4.77%	4.51%
ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆ	-1.10%	-0.71%	-0.82%	-0.89%	-1.10%	-1.53%
ಬಂಡವಾಳ ರಾಜಸ್ವ	0.03%	0.02%	0.02%	0.05%	0.04%	0.04%
ಬಂಡವಾಳದ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ	2.49%	3.07%	2.72%	2.67%	3.16%	3.73%
ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆ	2.42%	2.85%	2.79%	2.80%	2.75%	2.75%
ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚಗಳು, ರಾಜಸ್ವ ಸಂದಾಯದ ಶೇ.	1.80%	1.89%	1.91%	1.79%	1.69%	1.58%
ಸಾಲ						
ಒಟ್ಟು ಸಾಲದ ಮೊತ್ತ	31.35%	30.68%	30.30%	30.06%	29.51%	28.77%
ಬಡ್ಡಿ	14.28%	12.89%	12.17%	12.53%	12.46%	12.24%
ಸಾಲ ಸೇವೆಗಳು /ರಾಜಸ್ವ	29.45%	15.78%	14.83%	15.79%	16.41%	16.52%
(ವೇತನ+ಪಿಂಚಣಿ+ಬಡ್ಡಿ)/ರಾಜಸ್ವ	42.69%	40.66%	39.63%	41.69%	40.66%	39.30%
ಸಾಲ ಸೇವೆಗಳು / ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ	5.27%	2.80%	2.85%	3.04%	3.14%	3.13%
(ವೇತನ+ಪಿಂಚಣಿ+ಬಡ್ಡಿ)/ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ	7.64%	7.21%	7.61%	8.02%	7.78%	7.45%
ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ಬಡ್ಡಿ/ರಾಜಸ್ವ	16.89%	15.11%	14.15%	14.85%	13.87%	13.16%
ಆಯವ್ಯಯೇತರ						
ಎತ್ತುವಳಿ/ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ	0.56%	0.60%	0.45%	0.21%	0.11%	0.06%
ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ಬಡ್ಡಿ/ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ	3.02%	2.68%	2.72%	2.86%	2.65%	2.49%
ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ರಾಜಸ್ವ ಕೊರತೆ	-0.63%	-0.31%	-0.44%	-0.45%	-0.83%	-1.36%
ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚ	3.05%	3.67%	3.18%	2.88%	3.27%	3.78%
ಕ್ರೋಢೀಕೃತ ವಿತ್ತೀಯ ಕೊರತೆ/ಜಿಎಸ್‌ಡಿಪಿ	2.19%	2.31%	2.71%	2.39%	2.38%	2.38%

ಪಟ್ಟಿ 6.3: ಡಿಎಮ್‌ಟಿಎಫ್‌ಪಿ ಹಂಚಿಕೆಗಳು

ವಿವರಗಳು	ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು			ಬಿಂಬಿತ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು								
	2006-07BE			2007-08			2008-09			2009-10		
	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು
ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚ												
ವಿಧಾನ ಮಂಡಲ		52.82	52.82		55.39	55.39		57.83	57.83		60.75	60.75
ರಾಜ್ಯಪಾಲರು		2.48	2.48		2.61	2.61		2.74	2.74		2.89	2.89
ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ		10.79	10.79		11.31	11.31		11.78	11.78		12.37	12.37
ಕಾನೂನು	12.00	199.22	211.22	12.48	211.20	223.68		222.61	235.59		234.93	248.55
ಚುನಾವಣೆಗಳು		34.55	34.55		36.25	36.25		37.90	37.90		99.74	99.74
ಆದಾಯ ಮತ್ತು ವೆಚ್ಚದ ಮೇಲಿನ ತೆರಿಗೆಗಳು		2.96	2.96		3.13	3.13		3.30	3.30		3.49	3.49
ಭೂಕಂದಾಯ		84.16	84.16		89.06	89.06		94.04	94.04		99.37	99.37
ನೋಂದಣಿ ಮತ್ತು ಮುದ್ರಾಂಕ		63.49	63.49		66.77	66.77		69.71	69.71		73.31	73.31
ರಾಜ್ಯ ಅಬಕಾರಿ		55.49	55.49		58.44	58.44		61.32	61.32		64.53	64.53
ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆ	31.00	99.35	130.35	32.24	104.78	137.02	33.53	110.28	143.80	35.21	116.28	151.48
ವಾಹನಗಳು	0.50	41.57	42.07	0.53	43.77	44.30	0.55	46.02	46.56	0.57	48.52	49.09
ಇತರೆ ತೆರಿಗೆ ಮತ್ತು ಶುಲ್ಕಗಳು		5.46	5.46		5.74	5.74		6.03	6.03		6.35	6.35
ಇತರೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಸೇವೆಗಳು		42.33	42.33		44.47	44.47		46.31	46.31		48.65	48.65
ಬಡ್ಡಿ ಪಾವತಿಗಳು		4366.02	4366.02		5056.03	5056.03		5618.44	5618.44		6198.52	6198.52
ಕರ್ನಾಟಕ ಲೋಕಸೇವಾ ಆಯೋಗ		8.99	8.99		9.41	9.41		9.84	9.84		10.35	10.35
ಸಚಿವಾಲಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	14.62	53.84	68.46	15.35	56.76	72.11	15.97	59.60	75.57	16.76	62.79	79.55
ಜಿಲ್ಲಾ ಆಡಳಿತ		157.66	157.66		166.81	166.81		176.22	176.22		186.22	186.22
ಖಜಾನೆ ಲೆಕ್ಕಗಳು ಮತ್ತು ಆಡಳಿತ	8.00	49.13	57.13	8.32	51.88	60.20	8.74	54.70	63.44	9.09	57.59	66.68
ಗೃಹ	49.00	1142.41	1191.41	50.96	1204.49	1255.45	53.00	1269.38	1322.37	55.65	1339.02	1394.67
ಜೈಲುಗಳು		48.49	48.49		39.07	39.07		40.98	40.98		43.18	43.18

ವಿವರಗಳು	ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು			ಬಿಂಬಿತ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು								
	2006-07BE			2007-08			2008-09			2009-10		
	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು
ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಬಿಡುಗಡೆ												
ಮುದ್ರಣ ಮತ್ತು ಸಾಮಗ್ರಿ	1.00	61.40	62.40	1.04	64.17	65.22	1.09	66.98	68.07	1.15	70.39	71.54
ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ	4.00	335.22	339.22	4.16	360.58	364.74	4.33	388.53	392.86	4.54	419.56	424.10
ಇತರೆ ಆಡಳಿತ ಸೇವೆಗಳು	7.00	918.49	925.49	7.28	2060.04	2067.32	7.58	3257.35	3264.93	7.96	4159.53	4167.49
ಪಿಂಚಣಿಗಳು		2665.54	2665.54		3214.62	3214.62		3524.38	3524.38		3863.98	3863.98
ಇತರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು		2358.53	2358.53		2593.40	2593.40		2851.18	2851.18		3134.94	3134.94
ಶಿಕ್ಷಣ	1072.47	4030.80	5103.28	1119.55	4246.58	5366.13	1166.36	4486.57	5652.93	1225.57	4742.40	5967.97
ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	107.00	76.64	183.64	111.74	80.53	192.27	116.65	84.52	201.17	122.51	89.08	211.59
ಯುವಜನ ಸೇವೆಗಳು	16.91	52.02	68.94	17.61	54.35	71.95	18.31	56.71	75.02	19.23	59.62	78.85
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ	88.41	52.31	140.72	91.99	54.76	146.76	95.71	57.27	152.98	100.51	60.26	160.76
ಆರೋಗ್ಯದ ಮೇಲಿನ ವೆಚ್ಚ	295.03	858.65	1153.69	447.97	999.55	1447.52	540.03	1144.63	1684.66	640.74	1302.12	1942.86
ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ	185.78	7.85	193.62	249.73	18.81	268.54	290.69	21.90	312.59	335.30	25.26	360.56
ನೀರು ಪೂರೈಕೆ	166.49	8.92	175.41	187.75	9.64	197.39	211.82	10.40	222.23	239.10	11.24	250.35
ವಸತಿ	194.07	45.45	239.52	211.26	50.11	261.37	230.07	55.38	285.45	241.57	61.57	303.14
ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ	1469.80	23.23	1493.03	1528.67	24.35	1553.02	1589.82	25.49	1615.32	1669.32	26.84	1696.15
ವಾರ್ತೆ	3.45	17.04	20.49	3.60	17.90	21.50	3.77	18.72	22.49	3.96	19.70	23.66
ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ	1463.43	711.13	2174.55	1514.27	720.71	2234.98	1566.94	771.52	2338.46	1620.91	785.80	2406.71
ಕಾರ್ಮಿಕ	41.90	51.94	93.84	43.85	54.82	98.67	45.75	57.78	103.54	48.11	60.98	109.09
ಪ್ರಕೃತಿ ವಿಕೋಪ		129.39	129.39		134.57	134.57		139.95	139.95		145.55	145.55
ಇತರೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು	25.00	39.26	64.26	26.00	40.86	66.86	27.04	42.53	69.57	28.39	44.67	73.06
ಸಚಿವಾಲಯ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವೆಗಳು		10.28	10.28		10.85	10.85		11.44	11.44		12.06	12.06
ಕೃಷಿ	349.63	349.74	699.36	337.99	357.00	694.99	387.40	395.07	782.47	444.22	437.96	882.18
ಮಣ್ಣಿನ ಸಂರಕ್ಷಣೆ	217.33	26.99	244.32	226.27	28.57	254.84	235.55	30.20	265.75	247.43	31.92	279.35

ವಿವರಗಳು	ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು			ಬಿಂಬಿತ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು								
	2006-07BE			2007-08			2008-09			2009-10		
	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು
ಪಶುಸಂಗೋಪನೆ	91.74	134.02	225.76	95.69	141.48	237.17	99.76	149.24	248.99	104.85	157.62	262.47
ಡೈರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	49.90	11.00	60.90	51.90	11.44	63.34	53.97	11.90	65.87	56.67	12.49	69.16
ಮೀನುಗಾರಿಕೆ	29.74	10.91	40.65	30.94	11.54	42.48	32.19	12.19	44.37	33.80	12.88	46.68
ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವನ್ಯಜೀವಿ	166.95	173.99	340.94	175.93	183.06	358.99	185.36	192.28	377.64	194.70	202.73	397.43
ಆಹಾರ		738.74	738.74		739.81	739.81		740.93	740.93		742.10	742.10
ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ	62.00	75.41	137.41	64.48	78.43	142.91	67.06	81.56	148.62	70.41	85.64	156.05
ಸಹಕಾರಿ	104.76	241.91	346.66	109.66	252.34	362.00	114.79	263.16	377.95	120.53	276.63	397.16
ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್	669.99	308.50	978.49	696.95	322.59	1019.54	724.98	337.24	1062.23	761.30	354.67	1115.97
ಭೂಸುಧಾರಣೆ	7.50	5.33	12.83	7.80	3.50	11.30	8.11	3.67	11.78	8.52	3.87	12.38
ಇತರೆ ವಿಶೇಷ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು	60.00	150.00	210.00		156.00	156.00		162.24	162.24		170.35	170.35
ಭಾರೀ ನೀರಾವರಿ	3.90	59.62	63.52	4.08	87.40	91.48	4.27	104.15	108.42	4.49	121.21	125.71
ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ	21.53	84.36	105.89	22.77	88.79	111.56	24.02	93.42	117.43	25.36	101.16	126.53
ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	50.40		50.40	52.42		52.42	54.52		54.52	57.25		57.25
ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ		0.30	0.30		0.31	0.31		0.33	0.33		0.34	0.34
ಇಂಧನ	18.51	2417.00	2435.51	19.25	2441.68	2460.93	20.02	2467.35	2487.37	21.02	2500.71	2521.74
ಎನ್‌ಸಿಎಸ್‌ಇ	13.44		13.44	13.98		13.98	14.54		14.54	15.27		15.27
ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ	172.27	142.20	314.47	178.91	149.57	328.48	186.13	157.17	343.29	195.46	165.24	360.69
ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು	9.51	16.89	26.39	9.89	17.50	27.38	10.28	18.09	28.37	10.80	18.77	29.57
ಗಣಿ ಮತ್ತು ಭೂವಿಜ್ಞಾನ	2.00	5.05	7.05	2.16	5.33	7.49	2.26	5.63	7.89	2.38	5.94	8.32
ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳ ಮೇಲಿನ ಇತರೆ ಅಂದಾಜುಗಳು	4.00		4.00	4.16		4.16	4.33		4.33	4.54		4.54
ಬಂದರು ಮತ್ತು ಲೈಟ್ ಹೌಸ್		3.51	3.51		3.70	3.70		3.89	3.89		4.11	4.11
ನಾಗರಿಕ ವಿಮಾನಯಾನ		0.93	0.93		0.97	0.97		1.02	1.02		1.07	1.07
ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆಗಳು	155.10	762.62	917.72	181.74	762.53	944.28	212.52	759.56	972.08	247.72	754.85	1002.58

ವಿವರಗಳು	ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು			ಬಿಂಬಿತ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು								
	2006-07BE			2007-08			2008-09			2009-10		
	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು
ಸಾರಿಗೆ		158.20	158.20		80.81	80.81		80.83	80.83		80.86	80.86
ಒಳನಾಡು ನೀರು ಸಾರಿಗೆ		1.44	1.44		1.52	1.52		1.61	1.61		1.70	1.70
ಇತರೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸೇವೆಗಳು	9.43	0.01	9.44	9.81	0.01	9.82	10.20	0.01	10.21	10.71	0.01	10.72
ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಜೀವಶಾಸ್ತ್ರ	32.10		32.10	33.40		33.40	34.75		34.75	36.49		36.49
ಸಚಿವಾಲಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	13.78	40.69	54.47	14.33	42.68	57.02	14.91	44.76	59.66	15.65	47.12	62.77
ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ	50.50	1.62	52.12	52.54	1.71	54.25	54.65	1.80	56.45	57.38	1.90	59.29
ಜನಗಣತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮತ್ತು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು	5.25	12.12	17.38	5.49	12.80	18.28	5.73	13.48	19.21	5.99	14.22	20.21
ಹವಾಮಾನ ಶಾಸ್ತ್ರ	0.50		0.50	0.52		0.52	0.54		0.54	0.57		0.57
ನಾಗರಿಕ ಪೂರೈಕೆ	2.20	3.69	5.89	2.31	3.89	6.20	2.43	4.09	6.52	2.55	4.31	6.87
ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಾರವಿಮೆ		0.01	0.01		0.01	0.01		0.01	0.01		0.01	0.01
ಇತರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಸೇವೆಗಳು	228.75	38.74	267.48	372.88	40.96	413.84	423.12	43.25	466.37	480.52	45.67	526.18
ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು		1530.18	1530.18		1858.09	1858.09		2217.43	2217.43		2657.27	2657.27
ಒಟ್ಟು ರಾಜಸ್ವ ವೆಚ್ಚಗಳು	7859.59	26480.95	34340.54	8464.61	30014.59	38479.21	9016.11	33469.81	42498.90	9662.73	36879.70	46556.07
ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಗಳು												
ಗೃಹ	46.64		46.64	66.72		66.72	66.02		66.02	65.32		65.32
ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ	125.50		125.50	138.57		138.57	207.16		207.16	248.59		248.59
ಶಿಕ್ಷಣ	46.94		46.94	150.00		150.00	200.00		200.00	250.00		250.00
ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ	5.39		5.39									
ಯುವಜನ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆ	2.00		2.00	2.20		2.20	2.42		2.42	2.66		2.66
ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ	1.10	1.04	2.14	1.21	1.14	2.36	1.82	1.26	3.07	2.18	1.38	3.56
ಆರೋಗ್ಯ ವೆಚ್ಚ	116.83		116.83	148.90		148.90	248.35		248.35	398.02		398.02
ಕುಟುಂಬ ಕಲ್ಯಾಣ	1.00		1.00	1.10		1.10	1.65		1.65	1.98		1.98

ವಿವರಗಳು	ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು			ಬಿಂಬಿತ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು								
	2006-07BE			2007-08			2008-09			2009-10		
	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು
ನೀರು ಪೂರೈಕೆ	821.70		821.70	950.00		950.00	1100.00		1100.00	1400.00		1400.00
ವಸತಿ	256.35		256.35	283.04		283.04	448.15		448.15	537.78		537.78
ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ				4.54		4.54	46.46		46.46	43.43		43.43
ವಾರ್ತೆ	2.06		2.06	2.27		2.27	3.40		3.40	4.08		4.08
ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ	168.98		168.98	161.49		161.49	155.30		155.30	349.04		349.04
ಇತರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	6.20		6.20	6.82		6.82	7.50		7.50	8.25		8.25
ಕೃಷಿ	0.30		0.30	0.33		0.33	0.36		0.36	0.40		0.40
ಮಣ್ಣು ಸಂರಕ್ಷಣೆ	8.65		8.65	9.55		9.55	14.28		14.28	17.13		17.13
ಪಶು ಸಂಗೋಪನೆ	5.00		5.00	5.52		5.52	8.25		8.25	9.90		9.90
ಮೀನುಗಾರಿಕೆ	6.40		6.40	7.07		7.07	10.56		10.56	12.68		12.68
ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವನ್ಯ ಜೀವಿ	0.81		0.81	0.89		0.89	1.33		1.33	1.60		1.60
ಆಹಾರ	8.10		8.10	8.94		8.94	13.37		13.37	16.04		16.04
ಕೃಷಿ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ	3.00		3.00	3.31		3.31	4.95		4.95	5.94		5.94
ಸಹಕಾರ	9.40		9.40	10.38		10.38	15.51		15.51	18.61		18.61
ಆರ್‌ಡಿ‌ಪಿ‌ಆರ್		1.21	1.21		1.34	1.34		2.00	2.00		2.40	2.40
ಬೃಹತ್ ನೀರಾವರಿ	1786.50	3.68	1790.18	1795.93	4.07	1800.00	1993.92	6.08	2000.00	2820.71	7.29	2828.00
ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ	566.18		566.18	600.00		600.00	800.00		800.00	1100.00		1100.00
ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ	0.00		0.00	0.00		0.00	0.00		0.00	0.00		0.00
ಪ್ರವಾಹ ನಿಯಂತ್ರಣ	10.50		10.50	11.59		11.59	17.33		17.33	20.80		20.80
ಇಂಧನ	16.52		16.52	18.24		18.24	528.77		528.77	634.52		634.52
ಗುಡಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು	14.05		14.05	11.98		11.98	14.89		14.89	15.02		15.02
ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು	10.00	30.00	40.00	11.04	63.00	74.04	116.51		116.51	139.81		139.81
ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಖನಿಜಗಳ ಅಂದಾಜು	0.02	1.00	1.02	0.02	1.10	1.13	0.03	1.65	1.68	0.04	1.98	2.02
ಬಂದರು ಮತ್ತು ಲೈಟ್ ಹೌಸ್	6.50		6.50	7.18		7.18	10.73		10.73	12.88		12.88
ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಸೇತುವೆ	981.61		981.61	1100.00		1100.00	1400.00		1400.00	1800.00		1800.00

ವಿವರಗಳು	ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು			ಬಿಂಬಿತ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳು								
	2006-07BE			2007-08			2008-09			2009-10		
	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು	ಯೋಜನೆ	ಯೋಜನೇತರ	ಒಟ್ಟು
ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ												
ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ವಿಮೆ		0.01	0.01		0.01	0.01		0.01	0.01		0.01	0.01
ಡೈರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ												
ಇತರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೇವೆಗಳು	7.00	9.60	16.60	7.70	1.10	8.80	8.47	1.21	9.68	9.32	1.33	10.65
ಒಟ್ಟು	5041.22	46.53	5087.76	5526.55	71.76	5598.31	7447.52	12.20	7459.72	9946.75	14.39	9961.13
ಆಯವ್ಯಯೇತರ ಮರು ಪಾವತಿಗಳು												
ಕೆಬಿಜೆಎನ್‌ಎಲ್ 4701			863.99			1359.91			747.61			658.70
ಕೆಎನ್‌ಎನ್‌ಎಲ್ 4701			454.75			395.31			429.64			361.20
ಕೆಆರ್‌ಡಿಸಿ 5054			107.63			135.74			133.24			130.74
ಮಾಹಿತಿ ಬಾಂಡುಗಳು 5465			60.00			67.65						
ಕೆಆರ್‌ಇಐಎಸ್ 4225			10.22			9.70			9.18			8.66
ಕೆಪಿಎಚ್‌ಸಿಎಲ್ 4055			57.03			66.72			66.02			65.32
ಕೆಎಸ್‌ಸಿಬಿ 4217			31.51			39.50			36.64			34.01
ಕೆಎಸ್‌ಐಐಡಿಸಿ 5465						18.51			16.55			15.57
ಕೆಎಲ್‌ಎಸಿ 4215			32.23			34.18			32.37			30.57
ಕಾವೇರಿ ನೀರಾವರಿ ನಿಗಮ 4701			65.00			117.96			282.96			302.96
ಎಸ್‌ಎಸ್‌ಎ 4202			3.59			3.45			3.25			3.06
ಕಿಯೆನಿಕ್-ಹುಡ್ಕೊ 4851			16.00			3.53			3.02			2.85
ಒಟ್ಟು ಬಂಡವಾಳ ವೆಚ್ಚಗಳು			5598.84			6789.70			7850.47			9220.20